

**ECONOMISCHE EN FINANCIËLE
INLICHTINGEN
VOOR DE ONDERNEMINGSRADEN:
WETGEVING
EN SECTORIELE TOEPASSING**

TEN GELEIDE

Deze publicatie omvat de basiswetgeving inzake economische en financiële inlichtingen te verstrekken aan de ondernemingsraden evenals de sectoriële richtlijnen terzake. I.v.m. het K.B. van 27 november 1973 moet erop gewezen worden dat in deze publicatie ook het verslag aan de Koning is opgenomen dat vaak interessante preciseringen bevat. Voor een gecoördineerde tekst van het K.B. kan naar het Vademecum der Bedrijfsrevisoren verwezen worden (I.3.21).

Omdat de toepassing van het K.B. van 27 november 1973 in bepaalde sectoren niet voor de hand lag, werden ministeriële omzendbrieven uitgevaardigd (zie B.2 tot 6). Deze omzendbrieven binden de rechter niet aangezien het slechts een administratieve interpretatie van een juridisch bindende tekst is (nl. het K.B. van 27 november 1973). De diensten die afhangen van het Ministerie waaronder de inspectiediensten, zijn echter wel door die interpretaties gebonden (in die zin : VANACHTER, O., Ondernemingsraad, Reeks Arbeidsrecht (C.A.D.), 84, III, 9, nr. 102.26).

Voor de verzekeringssector werd een specifieke techniek gevolgd. Daar werd een C.A.O. gesloten over de toepassingsmodaliteiten van de economische en financiële inlichtingen die aan de ondernemingsraad moeten verstrekt worden die vervolgens bij K.B. algemeen verbindend verklaard werd. Deze is dus juridisch bindend met dien verstande dat een C.A.O. geen afbreuk mag doen aan de dwingende bepalingen van het K.B. van 27 november 1973.

Deze publicatie moet als een echt werkdocument beschouwd worden en werd opgesteld op basis van de teksten zoals die in het Staatsblad verschenen. Het nadeel van deze techniek is dat de tekst er niet altijd even verzorgd is ; het voordeel is evenwel dat er geen fouten kunnen insluipen vermits de tekst niet werd overgetypt. Wij hopen dat deze bijdrage een interessant werkdocument zal worden voor de bedrijfsrevisor die sinds de wet van 21 februari 1985 steeds meer wordt geconfronteerd met ondernemingsraden in diverse sectoren.

J.Ph. Bonte

INHOUD

A. Wetgeving

1. K.B. van 27 november 1973 houdende reglementering van de economische en financiële inlichtingen te verstrekken aan de ondernemingsraden (met verslag aan de Koning) (B.S., 28 november 1973) p.
7
2. K.B. van 12 augustus 1981 tot wijziging van het K.B. van 27 november 1973 houdende reglementering van de economische en financiële inlichtingen te verstrekken aan de ondernemingsraden (met verslag aan de Koning) (B.S., 11 september 1981). 29

B. Sectoriële toepassing

1. Verzekeringswezen : K.B. van 3 juli 1980 waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de C.A.O. van 18 december 1979, gesloten in het Paritair Comité van het verzekeringswezen, houdende invoering van een speciale regeling inzake inlichtingen te verstrekken aan de ondernemingsraden (B.S., 2 oktober 1980). 35
2. Ziekenfondsen : Ministeriële omzendbrief van 31 januari 1984 (B.S., 31 januari 1984). 43
3. Ziekenhuizen : Ministeriële omzendbrief van 19 maart 1984 (B.S., 23 maart 1984). 53
4. Onderwijs : Ministeriële omzendbrief van 15 februari 1985 (B.S., 20 februari 1985). 65
5. Universitaire instellingen : Ministeriële omzendbrief van 28 februari 1985 (B.S., 6 maart 1985). 71
6. Banksector : Ministeriële omzendbrief van 5 maart 1987 (B.S., 24 maart 1987). 77

A.1

**K.B. VAN 27 NOVEMBER 1973 HOUDENDE REGLEMENTERING VAN DE
ECONOMISCHE EN FINANCIËLE INLICHTINGEN TE VERSTREKKEN AAN DE
ONDERNEMINGSRADEN.**

Koninklijk besluit houdende reglementering
van de economische en financiële inlichtingen
te verstrekken aan de ondernemingsraden

—
VERSLAG AAN DE KONING

Sire,

Door werknemers en ondernemingshoofden paritair en op institutionele wijze samen te brengen om het bedrijfsleven op alle niveaus te organiseren, heeft de wet van 20 september 1948 een beslissende stap gezet in de richting van de democratisering van de economie.

De oprichting van de ondernemingsraden in het bijzonder betekende een belangrijk instrument in de realisatie van het overleg tussen werknemers en ondernemingshoofden.

Nochtans kon één van de essentiële opdrachten die aan de ondernemingsraden werden toevertrouwd, tot nog toe nooit volledig uitgeoefend worden. Het gaat hier om de in artikel 15, b van de wet beschreven verplichting om aan de werknemers economische en financiële voorlichting te verstrekken aangaande de onderneming waarvan zij deel uitmaken.

Aangezien men moeilijkheden had om een duidelijke en gedetailleerde omschrijving te geven van de te verstrekken inlichtingen, heeft artikel 15 b aan Uwe Majesteit de zorg overgelaten om de aard en de natuur ervan te bepalen.

Het koninklijk besluit van 27 november 1950 had alleen tot doel toe te laten dat de ondernemingsraden hun taak zouden aanvangen zonder te wachten tot de oppuntstelling van een vollediger en meer uitgewerkte reglementering tot een goed einde was gekomen: zijn praktische uitwerking was noodzakelijkerwijze beperkt.

Een enquête, in 1967 op verzoek van de Nationale Arbeidsraad uitgevoerd, droeg er toe bij aan te tonen dat het economisch en financieel beleid van de onderneming vrijwel volledig ontoegankelijk bleef voor de ondernemingsraden.

De Economische en Sociale Conferentie van 23 februari en 16 maart 1970 heeft, in punt 4 van haar besluiten de nadruk gelegd op de noodzaak om de voorlichting van de werknemers te verbeteren, vooral op economisch en financieel gebied.

De Centrale Raad voor het Bedrijfsleven werd verzocht het probleem te bestuderen. Hij gelastte een Commissie « Informatie door de ondernemingen te verstrekken » de verschillende aspecten ervan te ontleden. Op basis van deze werkzaamheden heeft het Secretariaat, eind 1970, een voorontwerp van advies voorbereid. Het kon evenwel niet bekrachtigd worden door de Raad, aangezien het onmogelijk was om tegelijkertijd de instemming van de werkgevers- en de werknemersorganisaties te bekomen.

* * *

Het hierbijgaand ontwerp poogt zo volledig mogelijk de wijze te regelen waarop de economische en financiële informatie via de ondernemingsraden aan de werknemers moet worden medege-deeld. Hierbij wordt rekening gehouden met de belangen eigen aan elk der betrokken partijen.

De tekst houdt rekening, zowel met het ontwerp door het Algemeen Belgisch Vakverbond en door het Algemeen Christelijk Vakverbond bij de vorige Reregiging ingediend, als met de werkzaamheden van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven en met de opmerkingen van de werkgeversorganisaties vertegenwoordigd in de Centrale Raad.

Hij werd besproken door de groep experts aangesteld ingevolge de beslissingen genomen in april 1972 door het Nationaal Comité voor Economische Expansie, dat door de vorige regering met het probleem werd gelast.

Dit ontwerp werd op 9 april 1973 voorgelegd aan het Nationaal Comité voor Economische Expansie.

Tenslotte, op verzoek van de Minister van Economische Zaken, heeft de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven, de Commissie « Informatie door de ondernemingen te verstrekken » ermede gelast een ontwerp van advies voor te bereiden, dat op 11 juli 1973 aan de algemene vergadering van de raad ter goedkeuring werd voorgelegd.

Onderzoek van de artikelen

Algemene bemerking

De bepalingen van de voorgestelde verordening werden opgevat met inachtneming van de kenmerken welke de meeste ondernemingen die tot een zeer groot aantal sectoren behoren, vertonen. Het kan nochtans gebeuren, dat bepaalde sectoren activiteitskenmerken vertonen die maken dat sommige bepalingen van het besluit naar de letter genomen, overbodig zijn. Het spreekt vanzelf, dat het besluit in elk afzonderlijk geval met soepelheid dient te worden toegepast zonder dat daarom discriminaties zouden ontstaan tussen de ondernemingen wat betreft de aard en de omvang van de inlichtingen die aan de ondernemingsraden moeten verleend worden.

Verder mag de toepassing van de voorgestelde bepalingen niet voor gevolg hebben dat de regelen van de mededinging miskend worden : het in acht nemen van het vertrouwelijk karakter van een zeker aantal te verstrekken inlichtingen, is in dit opzicht essentieel.

Tenslotte spreekt het voor zichzelf dat de verbetering van de informatie die aan de ondernemingsraad wordt verstrekt niet voor gevolg mag hebben dat een onafhankelijk beheer onmogelijk wordt, maar integendeel moet bijdragen tot een beter begrip van het leven van de onderneming.

HOOFDSTUK I. — Algemene bepalingen

Het eerste hoofdstuk bepaalt het voorwerp, de algemene inhoud en het doel van de economische en financiële informatie.

Artikel 1.

De economische en financiële informatie moet door het ondernemingshoofd of een afgevaardigde die hem werkelijk bindt, aan de ondernemingsraad medegedeeld worden.

Zoals de gehele reglementering met betrekking tot de ondernemingsraden, hebben de bepalingen die in dit besluit worden opgenomen, betrekking op de onderneming, zoals ze omschreven is in artikel 14 van de wet van 20 september 1948, dit wil zeggen op de technische bedrijfseenheid.

Bovendien, in de gevallen waarin de onderneming, aldus gedefinieerd, slechts een gedeelte is van een juridische entiteit, individuele onderneming of vennootschap, voorziet het koninklijk besluit dat bepaalde inlichtingen met betrekking tot deze entiteit moeten medegedeeld worden. Het kan zelfs gebeuren dat alleen inlichtingen betreffende deze entiteit moeten verstrekt worden : dit is het geval voor de informatie omtrent het statuut van de onderneming, voorzien in artikel 5.

Het bleek eveneens dat het noodzakelijk kon zijn, om met betrekking tot bepaalde aangelegenheden, de werknemers ook in te lichten omtrent de toestand van een entiteit, waarvan de onderneming, hoewel juridisch onafhankelijk, economisch of financieel afhangt.

In de gevallen uitdrukkelijk aangeduid door het besluit, moeten de inlichtingen ook per onderdeel verschaft worden, voor zover de onderneming reeds een beheer volgens onderdeel heeft aangenomen en voor zover ze over uitgesplitste inlichtingen beschikt.

Rekening houdend met de verschillende realiteiten, die het begrip onderdeel kan bezitten, is het vanzelfsprekend moeilijk om een formele definitie te geven die wellicht statisch en onvolledig zou zijn in vele gevallen. Men achtte het dan ook wenselijk aan elke ondernemingsraad de bevoegdheid toe te kennen wanneer zich moeilijkheden voordoen, de groepen, secties of afdelingen, te bepalen die in de onderneming als dusdanig onderdelen uitmaken die aan de bepalingen van dit besluit kunnen onderworpen worden; ten einde de ondernemingsraad een zekere beoordelingsmogelijkheid te geven die trouwens de technische betekenis van onderdeel als beheersinstrument concretiseert, verduidelijkt het besluit dat het moet gaan om productiecentra die homogeen zijn en voorzien van een eigen bestaan; indien het onmogelijk is a priori de graad van autonomie te bepalen die een onderdeel in het algemeen bezit, is het nochtans duidelijk dat deze autonomie gewoonlijk gekenmerkt wordt door de mogelijkheid om binnen de hiërarchie min of meer vrij te beschikken over eigen werkmiddelen, bvb. op het budgettaire plan.

Door op verschillende niveaus — onderdeel, technische bedrijfs-eenheid, juridische entiteit, economische en financiële entiteit — de bronnen van de economische en financiële informatie vast te stellen, streeft het ontwerp ernaar tegemoet te komen aan de verschillende economische realiteiten; deze bieden een gevarieerd gamma van integratiemogelijkheden.

Nochtans dien de ad hoc informatie op het niveau van elke entiteit die, ofwel binnen, ofwel buiten de juridische entiteit kan tot stand komen, verstrekt te worden.

Dit belet echter niet dat, in zekere gevallen, de juridische eenheid en de technische entiteit, en zelfs de financiële entiteit samen-vallen; in dit geval, wel te verstaan, moeten de onderscheiden inlichtingen, eigen aan de juridische, technische en financiële begrippen, die elkaar overlappen, verschaft worden.

Artikel 2.

De basisinformatie, verstrekt bij de oprichting of bij de hernieuwing van de ondernemingsraad, wordt elk jaar geaktualiseerd door jaarlijkse voorlichting en minstens om de drie maanden door de periodieke voorlichting.

Tenslotte, moeten sommige uitzonderlijke gebeurtenissen door een occasionele voorlichting toegelicht worden.

Indien de onderneming, of de juridische entiteit, waarvan zij deel uitmaakt, de vorm aangenomen heeft van een vennootschap, moeten alle documenten die aan de vennoten werden medegedeeld, ook aan de leden van de ondernemingsraad worden overgemaakt, zelfs zo dit besluit nergens in de mededeling ervan voorziet. Dit is bijvoorbeeld het geval voor het verslag van de commissarissen in de handelsvennootschappen, wanneer in de voorlegging van een dergelijk verslag voorzien is.

Artikel 3.

De economische en financiële voorlichting heeft als doel de werknemers in de mogelijkheid te stellen het beleid van de onderneming of van de juridische entiteit waarvan zij deel uitmaakt, te begrijpen evenals de redenen en de oogmerken van haar beleid, vooral inzake organisatie, tewerkstelling en personeel.

Zij moeten voldoende volledig en duidelijk zijn om aan de werknemers een klare kijk te geven op de activiteiten, de resultaten en de toekomstverwachtingen van de onderneming, ook ten opzichte van de economische of financiële groep waarvan zij eventueel deel uitmaakt en ten opzichte van de sektor en de gewestelijke, nationale of internationale economie.

HOOFDSTUK II. — Basisinformatie

Het hoofdstuk II bevat een gedetailleerde beschrijving van de basisinformatie.

Artikel 4.

De basisinformatie wordt medegedeeld bij de oprichting van de ondernemingsraad of bij de hernieuwing van de mandaten van de leden. Uit de praktijk blijkt immers dat in het laatste geval de samenstelling van de raad dikwijls belangrijke wijzigingen ondergaat. Inderdaad, het is noodzakelijk dat elke werknemersafgevaardigde over een basisdokumentatie beschikt teneinde de jaarlijkse en driemaandelijks voorlichting te kunnen begrijpen en te hanteren.

Deze informatie gebeurt:

— enerzijds, door overhandiging van specifieke documenten die betrekking hebben op het statuut, de financiële structuur en het organigram van de onderneming;

— anderzijds, door overhandiging van een geschreven verslag dat inlichtingen en cijfergegevens verstrekt omtrent de positie van de onderneming, haar produktie, haar produktiviteit, haar budget en haar kostprijsberekening, haar personeelskosten, haar programma en haar algemene toekomstverwachtingen, haar wetenschappelijk onderzoek en de overheidstegemoetkomingen, van welke aard ook, aan haar toegekend.

De basisvoorlichting wordt toegelicht en besproken tenminste vijftien dagen en hoogstens twee maand na de mededeling van de desbetreffende documenten.

De eerste termijn dient om aan de leden van de ondernemingsraad de tijd te geven om kennis te nemen van de documenten; de tweede om te vermijden dat de vergaderingen waarin de basisinformatie dient besproken te worden, steeds opnieuw worden uitgesteld.

Artikel 5.

Het spreekt vanzelf dat de inlichtingen die in dit artikel worden aangegeven, slechts betrekking hebben op de onderneming, voor zover zij op zichzelf een juridische entiteit uitmaakt. Indien de onderneming daarentegen slechts een gedeelte van een juridische entiteit vertegenwoordigt, moet de informatie betrekking hebben op deze entiteit.

Naast de inlichtingen aangaande de juridische vorm, de statuten en de ondernemingsleiding, voorziet dit artikel eveneens in de mededeling van:

— de middelen tot vorming van het eigen vermogen van de onderneming. Bijvoorbeeld de lijst van de voornaamste aandeelhouders in een vennootschap op aandelen;

— de financiële deelnemingen van de onderneming in het kapitaal van andere ondernemingen, evenals de financiële deelneming van andere ondernemingen in haar kapitaal, op voorwaarde dat deze deelnemingen genomen werden met de bedoeling duurzame banden te leggen tussen de ondernemingen en dat zij op de één of andere wijze de mogelijkheid scheppen om het economische beleid van de onderneming te controleren;

— de overeenkomsten en akkoorden die fundamentele en duurzame gevolgen hebben op de ondernemingen. Het gaat hier natuurlijk niet om de veelvuldige kontrakten van beperkte draagwijdte die elke onderneming verplicht is af te sluiten in het kader van haar dagelijkse activiteit, maar het betreft de mededeling van overeenkomsten en akkoorden die met andere ondernemingen banden van een zekere duurzaamheid tot stand brengen en die een invloed uitoefenen op het economisch beleid van de onderneming. Het betreft, bijvoorbeeld, beheersovereenkomsten, kontrakten tot verdeling van de winsten, optie- of verkooprechten met betrekking tot een belangrijk deel van het actief, enz.

Artikel 6.

De inlichtingen die in dit artikel vermeld worden, moeten voldoende duidelijk zijn om aan de ondernemingsraad de mogelijkheid te geven zich een oordeel te vormen over de marktpositie van de onderneming, hierbij rekening houdend met het feit dat sommige gegevens noodzakelijkerwijze konfidentieel zijn.

De punten 1, 2 en 3, die nauw met elkaar verbonden zijn, beogen de ondernemingsraad in te lichten, zowel over de sterkte en de ontwikkelingskansen op de markt, als over de moeilijkheden die de onderneming op dit gebied ondervindt.

De punten 4 en 5 eisen niet dat de integrale tekst van de bestaande kontrakten wordt bekendgemaakt. Alleen de kontraktuele bepalingen die een fundamentele en blijvende invloed uitoefenen op de toestand, de rendabiliteit of de stabiliteit van de onderneming moeten medegedeeld worden.

Het punt 6 dient een algemeen idee te geven van de commercialisering van de produkten van de onderneming. De opsomming van de elementen die met dit doel moeten verstrekt worden, wordt bij wijze van voorbeeld verstrekt.

De uitsplitsing van de boekhoudkundige gegevens in verband met omzetcijfers, zoals bepaald in punt 7, moet alleen verstrekt worden indien de boekhouding van de onderneming over dergelijke uitsplitsing beschikt.

De mededeling van de kostprijzen en de verkoopprijzen, bepaald in punt 8, heeft als voornaamste doel aan de ondernemingsraad een beter oordeel te geven over de evolutie van de omzet, door hem toe te laten er zich rekenschap van te geven in hoever deze evolutie toe te schrijven is aan veranderingen van het verkoopvolume dan wel aan een evolutie van de prijzen.

Het is wenselijk dat de gegevens omtrent de marktpositie van de onderneming en de evolutie ervan, bepaald in punt 9, zouden medegedeeld worden onder de vorm van percentages die het marktaandeel van de onderneming aangeven.

De berekening van deze gegevens is in de meeste gevallen mogelijk voor ondernemingen met een homogene produktie. Indien de onderneming daarentegen een ruime waaier van produkten vervaardigt, zal het dikwijls noodzakelijk blijken andere kwalitatieve of kwantitatieve gegevens op te zoeken, die een gelijkwaardige voorlichting aan de ondernemingsraad verstrekken.

Artikel 7.

De informatie betreffende de produktie en de produktiviteit wordt verstrekt in tijdreeksen die lopen over vijf jaar, dit om de ondernemingsraad in de gelegenheid te stellen zich een idee te vormen over de evolutie binnen een bepaalde periode. Ook hier zal de uitsplitsing per onderdeel medegedeeld worden voor zover deze uitsplitsing in de boekhouding van de onderneming wordt voorzien.

Artikel 8.

De ontleding van en de commentaar bij deze dokumenten moeten de ondernemingsraad toelaten een inzicht te krijgen over de rendabiliteit van de onderneming en haar financiële positie, ondermeer aan de hand van gegevens omtrent de verhouding en het verloop van de winsten ten opzichte van de eigen middelen.

Artikel 9.

De inlichtingen betreffende de budgetteringsmethode moeten alleen worden medegedeeld indien een dergelijk beheer wordt toegepast.

Zo dit het geval is, moet de informatie tegelijkertijd voldoende syntetisch zijn om gemakkelijker door de leden van de ondernemingsraad gehanteerd te kunnen worden en voldoende gedetailleerd ten einde de ondernemingsraad in staat te stellen zijn taak efficiënt te vervullen met kennis van zaken.

Artikel 10.

Het bleek bijzonder belangrijk de ondernemingsraad het middel ter hand te stellen om de werknemers uitvoerig op de hoogte te brengen van de gegevens in verband met het personeel.

Ook hier moeten de inlichtingen, voor zover beschikbaar, per onderdeel gegeven worden.

Nader moet worden bepaald dat de gevraagde uitsplitsing, inzonderheid inzake de bezoldiging van het directiepersoneel, niet tot doel heeft individuele gegevens te doen kennen.

Artikel 11.

De toekomstverwachtingen, waarvan sprake, slaan ondermeer op de onderhandelingen die de onderneming voert met de overheid, bijvoorbeeld met het oog op het sluiten van een vooruitgangskontraakt voorzien bij de wet van 30 december 1970.

Er dient opgemerkt dat een ondernemingshoofd de mededeling van sommige projecten, wegens de vertrouwelijke aard ervan, kan uitstellen.

Artikel 12.

Het wetenschappelijk speurwerk wordt in het bedrijfsleven alsmaar belangrijker. Het ondernemingshoofd moet dus het hier gevolgde beleid en de bereikte resultaten uiteenzetten.

Artikel 13.

Dit artikel beoogt niet alleen de leningen maar ook elke andere bekomen vorm van overheidstegemoetkoming.

Artikel 14.

De inlichtingen moeten de werknemers toelaten zich nauwkeurig in de hiërarchie der onderneming te situeren, en terzelfdertijd de plaats te kennen van de onderneming binnen de juridische, economische en financiële entiteit waarvan zij deel uitmaakt.

HOOFDSTUK III. — Jaarlijkse voorlichting

Artikel 15.

De jaarinformatie heeft tot doel de ondernemingsraad een inzicht te geven in de toestand en de evolutie van de onderneming en van de bestaande onderdelen tijdens het voorbije jaar. Door een vergelijking met de basisinformatie en met de resultaten van de voorgaande jaren, moet de jaarlijkse voorlichting de ondernemingsraad in staat stellen de evolutie te volgen van de onderneming en van de onderdelen vanuit het door de directie gevoerde beleid. Het ware wenselijk de verstrekte inlichtingen aan te vullen met nationale of internationale statistische gegevens betreffende de bedrijfstak.

Deze inlichtingen, nodig voor een objectieve en opbouwende bespreking van de vraagstukken in verband met de onderneming, zijn ten andere van die aard dat zij helpen bij de totstandkoming van een klimaat van vertrouwen binnen de schoot van de onderneming.

Artikel 16.

De verplichting tot verstrekken en bespreken der jaarlijkse voorlichting binnen de drie maand volgend op de afsluiting van het boekjaar, komt tegemoet aan de bekommernis om de werknemers, langs de ondernemingsraad om, werkelijk aktuele gegevens te verstrekken. Een grote vertraging terzake zou het bereiken der beoogde doelstellingen schaden.

Is de onderneming echter een handelsvennootschap, dan is de termijn van drie maand overbodig : in dit geval volstaat het dat de vergadering van de ondernemingsraad, gewijd aan de jaarlijkse voorlichting, gehouden wordt vóór de algemene vergadering der vennoten. In een vrij groot aantal ondernemingen is het inderdaad moeilijk de in dit hoofdstuk voorziene inlichtingen te verstrekken binnen de drie maand na de afsluiting van het boekjaar : de algemene vergaderingen worden dikwijls pas na die periode gehouden.

Artikel 17.

De bescheiden worden aan de leden van de ondernemingsraad overhandigd minstens vijftien dagen vóór de vergadering voorzien voor hun bespreking. Op die manier kunnen zij kennis nemen van de geschreven gegevens vooraleer zij de kommentaar en de uitleg van het ondernemingshoofd horen.

De aktualisering van de basisinformatie brengt alle nieuwe elementen bij met betrekking tot de basisgegevens; deze mededeling gebeurt onder dezelfde voorwaarden als deze voor de basisgegevens zelf.

Naast de jaarrekeningen en het jaarverslag deelt het ondernemingshoofd eveneens het verslag van de revisor met betrekking tot de jaarrekening mee, indien dergelijk rapport in de onderneming wordt opgesteld.

Artikelen 18 tot 22.

Deze artikelen vergen geen bijzondere kommentaar.

Artikel 23.

Indien het ondernemingshoofd de voorstelling van de jaarrekening wijzigt van het ene jaar tegenover het andere, moet hij aan de leden van de ondernemingsraad voldoende uitleg verschaffen opdat zij in staat zouden zijn een syntetische maar eveneens gedetailleerde vergelijking te maken van deze rekeningen.

De regeling, in dit artikel voorzien, beantwoordt aan deze doelstelling.

HOOFDSTUK IV. — *Periodieke voorlichting*

Artikel 24.

Het doel van deze informatie is de ondernemingsraad in staat te stellen bestendig de gang van zaken in het bedrijf te volgen.

Het is van belang dat de ondernemingsraad zich in de loop van het jaar rekenschap kan geven van de mate waarin de vooropgestelde doelstellingen door de onderneming worden bereikt.

Daarom moeten de inlichtingen gegeven worden op een manier die een vergelijking mogelijk maakt met de gegevens, verstrekt bij de artikelen 4 tot 15 van dit besluit.

HOOFDSTUK V. — *Occasionele voorlichting*

Artikel 25.

De occasionele voorlichting dient de leden van de ondernemingsraad op de hoogte te brengen van nieuwe gebeurtenissen die ten zeerste belangrijk zijn voor het verder verloop van de onderneming.

Die gebeurtenissen kunnen het gevolg zijn van omstandigheden onafhankelijk van de wil van het ondernemingshoofd : bijvoorbeeld, brand in een produktieafdeling, een agressieve overname van het beleid van de onderneming.

Ze kunnen ook het gevolg zijn van een beslissing van de direktie van de onderneming : bijvoorbeeld, fusie met een andere onderneming.

De occasionele voorlichting moet zo vroegtijdig mogelijk medegedeeld worden. Voor het geval het om een beslissing van het ondernemingshoofd gaat, zal de ondernemingsraad in principe ingelicht worden vóór het uitvoeren van deze beslissing.

Artikel 26.

Dit artikel vergt geen bijzondere kommentaar.

HOOFDSTUK VI. — *Mogelijkheid tot afwijking*

Artikel 27.

Tegenover het vrij gedetailleerd karakter van de inlichtingen te verstrekken door het ondernemingshoofd, lijkt het billijk afwijkingsmogelijkheden te voorzien inzake de plicht tot mededeling van bepaalde gegevens; deze afwijking wordt in bepaalde gevallen gerechtvaardigd door de noodwendigheden van het commercieel beleid en in het bijzonder door de concurrentiële marktpositie van de onderneming.

Artikel 28.

Het komt niet toe aan het ondernemingshoofd te oordelen of een afwijking al dan niet vereist is.

De aanvragen tot afwijking moeten goedgekeurd worden door een ambtenaar, door de Minister van Economische Zaken aangeduid, die een beslissing zal nemen na raadpleging van een Comité ad hoc, opgericht in de schoot van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven. Dit Comité zal, zo nodig, beroep doen op experts van de bevoegde Bedrijfsraad.

Omdat de bemiddeling van deze ambtenaar in feite slechts noodzakelijk is bij gebrek aan unaniem akkoord van de betrokken partijen, wordt duidelijk bepaald dat hij een verzoek om afwijking niet zal mogen weigeren indien de ondernemingsraad en het Comité ad hoc beide hun unanieme instemming hebben geuit. Om elke willekeur uit te schakelen, moet iedere beslissing met redenen omkleed zijn.

Artikel 29.

Zelfs wanneer een afwijking werd toegestaan, dient niettemin informatie verstrekt te worden, hetzij onder een meer algemene vorm, hetzij na het verstrijken van een bepaalde termijn.

HOOFDSTUK VII

Bepalingen betreffende de inlichtingen in het algemeen

Artikel 30.

Het ondernemingshoofd zal wel te verstaan er dienen voor te zorgen dat de inlichtingen in een verstaanbare taal medegedeeld worden, en dat de verstrekte gegevens coherent en vergelijkbaar in de tijd zijn.

Artikel 31.

Het ondernemingshoofd beschikt over de mogelijkheid de tijd die moet besteed worden aan het onderzoek van de voorlichting te spreiden over een bepaald aantal vergaderingen met beperkte duur, naargelang de noodwendigheden van de dienst.

HOOFDSTUK VIII

Voorlichting van het personeel van de onderneming

Artikelen 32-33.

De voorlichting van het personeel van de onderneming is het fundamenteel oogmerk dat de mededeling van inlichtingen aan de ondernemingsraad rechtvaardigt.

Om de opdracht die hem werd toevertrouwd tot een goed einde te brengen beschikt de ondernemingsraad over gedetailleerde informatie die, in bepaalde gevallen, vertrouwelijk kan zijn. Daarom is het van kapitaal belang dat de leden van de ondernemingsraad de deontologische regels eerbiedigen. De werknemersorganisaties hebben een belangrijke taak te vervullen om de absolute noodzaak te doen inzien van het beroepsgeheim, voor de goede werking van de ondernemingsraden.

Om tegemoet te komen aan de noodzaak bepaalde inlichtingen vertrouwelijk te houden, werd in artikel 33 bepaald dat het ondernemingshoofd het vertrouwelijk karakter van bepaalde inlichtingen kan benadrukken.

In geval van onenigheid hieromtrent in de schoot van de ondernemingsraad is de ambtenaar bedoeld in artikel 39 bevoegd om te beslissen.

Anderzijds, met het oog op de voorlichting van het personeel moeten de werknemersvertegenwoordigers wel te verstaan de mogelijkheid hebben om buiten de vergaderingen, kontakten te onderhouden met het personeel en de kaderleden ten einde hun opdracht van vertegenwoordigers van het personeel in de ondernemingsraad naar behoren te vervullen.

Deze bepalingen verlenen nochtans niet aan de vertegenwoordigers van de werknemers het monopolie van de informatie van het personeel.

HOOFDSTUK IX. — *Het betrekken van deskundigen bij zekere werkzaamheden van de ondernemingsraad*

Artikelen 34 tot 36.

Deze artikelen vergen geen bijzondere kommentaar.

HOOFDSTUK X. — *Sancties*

Artikel 37.

Dit artikel vergt geen bijzondere kommentaar.

HOOFDSTUK XI. — Opheffingsbepalingen

Artikel 38.

Dit artikel vergt geen bijzondere kommentaar.

HOOFDSTUK XII. — Eindbepalingen

Artikelen 39 tot 42.

Deze artikelen vergen geen bijzondere kommentaar.

Ik heb de eer te zijn,

Sire,

van Uwe Majesteit,
de zeer eerbiedige
en zeer getrouwe dienaar,

De Minister van Economische Zaken,

27 NOVEMBER 1973 Koninklijk besluit houdende reglementering
van de economische en financiële inlichtingen
te verstrekken aan de ondernemingsraden

BOUDEWIJN, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

Gelet op de wet van 20 september 1948, houdende organisatie van het bedrijfsleven, inzonderheid op de artikelen 14, 15, 25, 26 en 27;

Overwegende dat de economische en sociale conferentie van 23 februari en 16 maart 1970, in punt 4 van zijn besluiten de noodzaak heeft benadrukt om, langs de ondernemingsraden om, een meer efficiënte informatie van de werknemers te verzekeren vooral op economisch en financieel gebied;

Gelet op het advies van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven;

Gelet op de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, inzonderheid op artikel 3, eerste lid;

Gelet op de hoogdringendheid;

Op de voordracht van Onze Minister van Economische Zaken en op het advies van Onze in Raad vergaderde Ministers,

Hebben Wij besloten en besluiten Wij :

HOOFDSTUK I. — Algemene bepalingen

Artikel 1. Het ondernemingshoofd of zijn afgevaardigde die hem bindt, moeten aan de ondernemingsraad de economische en financiële voorlichting, die betrekking heeft op de onderneming zoals omschreven bij artikel 14 van de wet van 20 september 1948, overmaken.

Zij wordt in voorkomend geval, aangevuld :

1° met inlichtingen van dezelfde aard over de juridische entiteit waarvan de onderneming deel uitmaakt;

2° met inlichtingen over de economische of financiële entiteit waarvan de onderneming deel uitmaakt.

HOOFDSTUK X. — Sancties

Art. 37. De inbreuken op dit koninklijk besluit zullen worden opgespoord, vastgesteld en bestraft overeenkomstig de bepalingen van de wet van 20 september 1948.

HOOFDSTUK XI. — Opheffingsbepalingen

Art. 38. Het koninklijk besluit van 27 november 1950, genomen ter uitvoering van de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven, en in het bijzonder van artikel 15, b, ervan, is opgeheven.

HOOFDSTUK XII. — Eindbepalingen

Art. 39. De ambtenaren door de Minister van Economische Zaken aangesteld, zijn belast met het toezicht op de uitvoering van de beslissingen van de sectie IV van de wet van 20 september 1948, en in het bijzonder op de uitvoering van de bepalingen van dit besluit.

Art. 40. De Minister van Economische Zaken brengt elk jaar bij de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven verslag uit over de toepassing van deze regeling.

Art. 41. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 1974.

Art. 42. Onze Minister van Economische Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, 27 november 1973.

BOUDEWIJN

Van Koningswege :

De Minister van Economische Zaken,

De basisinformatie wordt toegelicht en besproken tijdens een vergadering die met dit doel wordt samengeroepen, ten minste vijftien dagen en hoogstens twee maand na het overhandigen van de bescheiden.

Art. 5. De inlichtingen bepaald bij artikel 4, a, betreffende het statuut van de onderneming of, eventueel, van de juridische, economische of financiële entiteit waarvan zij deel uitmaakt, bevatten ten minste :

- 1° haar juridische vorm;
- 2° haar statuten en de eventuele wijzigingen ervan;
- 3° haar leiding;
- 4° haar financieringsmiddelen op halflange en lange termijn, en voornamelijk, de economische en financiële betrekkingen die zij onderhoudt met andere juridische, economische of financiële entiteiten, evenals de aard van deze betrekkingen;
- 5° eventueel het bestaan en de aard van de overeenkomsten en akkoorden die fundamentele en duurzame gevolgen hebben voor de toestand van de onderneming.

Art. 6. De bij artikel 4, b, bepaalde inlichtingen betreffende de concurrentiepositie op de markt van de onderneming of van de juridische entiteit waarvan zij deel uitmaakt, bevatten op zijn minst :

- 1° de voornaamste nationale en internationale concurrenten waarmee de onderneming rekening moet houden;
- 2° de concurrentiemogelijkheden en -moeilijkheden;
- 3° de afzetgebieden;
- 4° de aan- en verkoopcontracten en -akkoorden die fundamentele en duurzame gevolgen hebben voor de onderneming;
- 5° de verschillende types van overeenkomsten afgesloten met het Ministerie van Economische Zaken, zoals programma-, vooruitgangs-, herstructureringsovereenkomsten;
- 6° de elementen die moeten toelaten een algemeen inzicht te krijgen in de wijze waarop de produkten van de onderneming gecommercialiseerd worden, zoals de distributiekkanalen, de verkooptechnieken, beduidende gegevens betreffende de distributiemarges;
- 7° de boekhoudkundige gegevens in verband met de omzet, en zijn evolutie over vijf jaar, met aanduiding, percentsgewijze, van het aandeel dat respectievelijk op de binnenlandse markt, in de E.E.G.-landen en in de andere landen verwezenlijkt wordt.

Wanneer de onderneming verscheidene onderdelen omvat, zal, in voorkomend geval, een uitsplitsing per onderdeel van de gegevens verstrekt worden;

8° een overzicht van de kostprijzen en verkoopprijzen per eenheid, waarin zullen worden verstrekt, voor zover mogelijk per eenheid, het niveau en de evolutie van die prijzen.

Indien het niet mogelijk is daggelijke inlichtingen te verschaffen zullen de ondernemingshoofden gegevens verstrekken over de evolutie van de kostprijzen per groep van produkten of per onderdeel, of voor een aantal representatieve produkten;

9° de marktpositie van de onderneming en de evolutie ervan in het binnenland, de Europese Gemeenschap en de andere landen, eventueel per onderdeel.

Art. 7. De inlichtingen betreffende de produktie en de produktiviteit bepaald bij artikel 4, c, bevatten ten minste :

- 1° de evolutie van de produktie uitgedrukt in volume, getal of gewicht evenals in waarde en toegevoegde waarde;
- 2° de aanwending van de economische produktiecapaciteit;

3° de evolutie van de produktiviteit, om meer bepaald de toegevoegde waarde per arbeidsuur of de produktie per werknemer in het licht te stellen.

De gegevens moeten verstrekt worden in de vorm van tijdreeksen die lopen over vijf jaar. Zij moeten, eventueel, per onderdeel verschaft worden.

Art. 8. De inlichtingen betreffende de financiële structuur van de onderneming, of van de juridische, economische of financiële entiteit waarvan zij deel uitmaakt bepaald bij artikel 4, d, bevatten ten minste :

1° een verklarende commentaar van het gebruikte rekeningstelsel.

De uitleg moet voldoende gedetailleerd zijn opdat het mogelijk zou zijn een inzicht te krijgen in de jaarrekening;

2° een ontleding van de financiële structuur door middel van een vergelijking met commentaar van de jaarrekeningen van de vijf laatste jaren.

Art. 9. De inlichtingen betreffende de aangewende budgetteringsmethode en de kostprijsberekening, bepaald bij artikel 4, e, bevatten ten minste :

1° de budgetteringsmethode en de toelichting van de wijze waarop het budget wordt aangewend als algemeen beheersinstrument van de onderneming;

2° de berekeningsmethode van de kostprijs;

3° voldoende gegevens nopens de structuur van de kosten en de spreiding ervan om de ondernemingsraad in staat te stellen de evolutie van de kostprijzen en van de onderscheiden bestanddelen ervan te volgen, en zich hieromtrent met kennis van zaken een mening te vormen.

De verdeling van de kosten zal geschieden, hetzij per produkt, hetzij per onderdeel, volgens de in de onderneming toegepaste methodes.

Ingeval een onderneming geen inlichtingen kan mededelen over de kostenstructuur per produkt, zal het ondernemingshoofd gegevens verstrekken betreffende groepen van produkten of betreffende een aantal representatieve produkten van de onderneming.

Art. 10. De gegevens in verband met de personeelskosten, bepaald bij artikel 4, f, worden uitgesplitst per :

kosten verbonden aan de personeelsdienst en de sociale dienst; vergoeding van het personeel, uitgesplitst per werknemers, bedienden, directiepersoneel;

wettelijke sociale lasten die ten laste vallen van het ondernemingshoofd;

kosten voor verzekeringen tegen arbeidsongevallen;

sociale lasten voortvloeiend uit conventionele bepalingen;

aanvullende ouderdomsverzekering;

andere sociale lasten en extralegale voordelen.

In voorkomend geval zullen die gegevens per onderdeel worden verstrekt.

Art. 11. De voorlichting in verband met het programma en de algemene toekomstverwachtingen van de onderneming, of van de juridische, economische of financiële entiteit waarvan zij deel uitmaakt, bepaald bij artikel 4, g, strekt zich uit tot alle aspecten van de activiteit van de onderneming, inzonderheid de industriële, financiële, commerciële, sociale aspecten en het speurwerk, met inbegrip van de vooruitzichten inzake haar verdere uitbouw en inlichtingen over de financiering van de voorgenomen investeringen.

Art. 12. De inlichtingen betreffende het wetenschappelijk speurwerk, bepaald bij artikel 4, h, hebben, in algemene zin, betrekking op het terzake gevoerde en in het vooruitzicht gestelde beleid.

Uitleg zal verstrekt worden onder meer over de aangewende middelen, de personen en instellingen gelast met het speurwerk en over de oriëntering van het speurwerk.

Art. 13. De inlichtingen in verband met de overheidstegemoetkomingen, bepaald bij artikel 4, *l*, slaan zowel op de aard en de omvang van de ontvangen tegemoetkomingen als op de eraan verbonden voorwaarden, en de bestemming die ze hebben gekregen, onverminderd de regelingen genomen ter uitvoering van artikel 37, lid 2 en lid 3, van de wet van 30 december 1970 betreffende de economische expansie.

Art. 14. Het organigram, waarvan sprake in artikel 4, *j*, beschrijft en verklaart de interne organisatie, de hiërarchische structuur, de verdeling van de bevoegdheden en de verantwoordelijkheden in de schoot van de onderneming.

Bij het organigram wordt een plan gevoegd van de onderneming, alsmede een tabel van de organisatie van de juridische, economische of financiële entiteit waarvan de onderneming deel uitmaakt; deze tabel moet toelaten de onderneming te situeren in de schoot van de entiteit.

HOOFDSTUK III. — *De jaarlijkse voorlichting*

Art. 15. De jaarlijkse voorlichting heeft ten doel de ondernemingsraad in te lichten zowel omtrent de toestand en de evolutie van de onderneming tijdens het voorbije jaar, als omtrent de objectieven die in het vooruitzicht worden gesteld voor het volgende jaar, en de perspectieven voor de daaropvolgende jaren. Deze voorlichting wordt in voorkomend geval per onderdeel verstrekt.

Deze voorlichting licht de ondernemingsraad in omtrent het verschil dat bestaat tussen de nagestreefde objectieven en de verwezenlijkingen.

Zij is er voornamelijk op gericht de ondernemingsraad in staat te stellen zich een oordeel te vormen over de financiële stabiliteit van de onderneming, haar liquiditeit en haar rentabiliteit, alsmede over de vooruitzichten terzake van de werknemers.

Art. 16. De jaarlijkse voorlichting moet verstrekt en besproken worden in de loop van de drie maanden die volgen op het afsluiten van het dienstjaar.

Indien de onderneming of de juridische entiteit waarvan zij deel uitmaakt opgericht is onder de vorm van een vennootschap, heeft de vergadering van de ondernemingsraad, gewijd aan het onderzoek van deze voorlichting, verplicht plaats vóór de algemene vergadering tijdens welke de vennoten zich uitspreken over het beheer en de jaarrekeningen. Het verslag van deze vergadering wordt aan de vennoten medegedeeld ter gelegenheid van voornoemde algemene vergadering.

Art. 17. De bescheiden die betrekking hebben op de jaarlijkse voorlichting worden aan de leden van de ondernemingsraad overgemaakt ten minste vijftien dagen vóór de vergadering belegd om deze voorlichting te onderzoeken.

De documenten bevatten ten minste :

1° een geschreven verslag waarin de basisinformatie, voorgeschreven in de artikelen 4 tot 14, wordt bijgewerkt;

2° een exemplaar van de balans, van de winst- en verliesrekening, de bijlage, het jaaroverzicht, en, eventueel van het rapport van de revisor.

Art. 18. Het ondernemingshoofd verstrekt toelichting en commentaar bij het geschreven verslag dat de basisinformatie aanvult.

Zijn commentaar heet vooral betrekking op de wijzigingen die zich hebben voorgedaan en de factoren die ze hebben veroorzaakt, alsmede op de, om reden van deze wijzigingen, genomen en te nemen maatregelen.

Art. 19. Het ondernemingshoofd licht de balans toe, maakt de vergelijking met de balansen van de voorgaande twee dienstjaren en geeft uitleg over de wijzigingen die zich hebben voorgedaan.

Hij commentarieert vooral :

- 1° de wijzigingen in het maatschappelijk vermogen;
- 2° de wijziging en de bestemming van de reserves;
- 3° de gedane afschrijvingen met vermelding van hun aard, hun belang en hun evolutie;
- 4° de wijzigingen in de schuldenlast volgens de aard van de schuldeisers en de aflossingstermijn, evenals de terugslag van deze wijzigingen op de activa;
- 5° de wijzigingen van de vaste activa;
- 6° de wijzigingen in het reallseerbare;
- 7° de wijzigingen in het beschikbare;
- 8° de solvabiliteit en de rentabiliteit van de onderneming aan de hand van de ratio's, met toelichting over de aangewende gegevens.

Art. 20. Het ondernemingshoofd verstrekt toelichting bij de winst- en verliesrekening, maakt de vergelijking met de winst- en verliesrekening van de twee voorgaande jaren, en geeft uitleg over de wijzigingen die zich hebben voorgedaan.

Hij commentarieert vooral :

- 1° de evolutie van het niveau van de verschillende inkomsten en van de verschillende uitgaven;
- 2° de winstverdeling;
- 3° de manier waarop de onderneming haar eventueel verlies zal aanzuiveren;
- 4° het bedrag van de vergoedingen toegekend, tijdens het ienstjaar, aan de leden van de beheers-, bestuurs- en controleorganen;
- 5° de evolutie van de rentabiliteit van de onderneming op basis van ratio's, met commentaar bij de gebruikte gegevens.

Art. 21. Ingeval de onderneming deel uitmaakt van een juridische, economische of financiële entiteit, die een geconsolideerde of gedeeltelijk geconsolideerde jaarrekening opmaakt zullen de bestanddelen ervan eveneens aan de ondernemingsraad worden medegedeeld.

Art. 22. Wanneer de gegevens betreffende de winst- en verliesrekening per onderdeel worden opgemaakt, moeten ze eveneens worden verstrekt.

Art. 23. Wanneer de balans en de winst- en verliesrekening werden opgemaakt volgens een ander schema dan datgene dat gewoonlijk wordt aangewend, zullen het nieuwe schema en de draagwijdte van de wijzigingen in detail aan de ondernemingsraad worden uitgelegd.

In elk geval zal, voor het eerste jaar waarin dit schema wordt aangewend, de transpositie zoveel mogelijk gebeuren vanuit de rekeningen zoals zij vroeger werden opgemaakt.

HOOFDSTUK IV. — *De periodieke voorlichting*

Art. 24. De periodieke voorlichting moet ten minste om de drie maand worden verschaft. Zij moet de ondernemingsraad in staat stellen de gang van zaken in de onderneming te volgen en zich rekenschap te geven van de mate waarin de streefcijfers werden bereikt.

Zij verschaft de inlichtingen, met name over het te verwachten verloop van de afzet, van de bestellingen, van de markt, van de produktie, van de kosten en van de kostprijzen, van de voorraden, van de produktiviteit en van de tewerkstelling, alsmede van de uitvoering van het programma van de onderneming.

Desgevallend worden de inlichtingen inzake het beheer bij middel van budgettering en eventueel per objectief medegedeeld.

De overeenkomstig dit artikel verschaft inlichtingen, moeten op geldige wijze kunnen vergeleken worden met de op grond van de artikelen 4 en 15 verstrekte gegevens.

Een schriftelijke samenvatting van de voorlichting, met cijfersgegevens en de nodige elementen om deze te interpreteren wordt aan de leden van de ondernemingsraad medegedeeld vijftien dagen vóór de vergadering met op de agenda het onderzoek van deze voorlichting.

De bij onderhavig artikel beoogde voorlichting wordt desgevallend per onderdeel verstrekt.

HOOFDSTUK V. — *De occasionele voorlichting*

Art. 25. Occasionele voorlichting wordt aan de ondernemingsraad verstrekt, zonder het ogenblik van de periodieke voorlichting af te wachten :

1° telkens zich gebeurtenissen voordoen die een belangrijke weerslag kunnen hebben op de onderneming;

2° in alle gevallen waarin interne beslissingen die een belangrijke weerslag kunnen hebben op de onderneming tot stand komen. Zo mogelijk worden deze beslissingen medegedeeld alvorens ze worden uitgevoerd.

Deze voorlichting wordt desgevallend per onderdeel verstrekt.

Art. 26. De mededeling van de occasionele voorlichting gaat vergezeld van een commentaar betreffende de mogelijke gevolgen die de gebeurtenis of de beslissing kunnen hebben voor de ontwikkeling van de activiteiten van de onderneming en voor de toestand van de werknemers.

Wanneer de voorlichting becijferde gegevens bevat, zal een schriftelijke samenvatting ervan aan elk der leden van de ondernemingsraad worden overhandigd.

HOOFDSTUK VI. — *Mogelijkheden tot afwijking*

Art. 27. Wanneer het verstrekken van een inlichting in de voorgeschreven vorm en binnen de bepaalde termijn een nadeel kan berokkenen aan de onderneming, kan het ondernemingshoofd gemachtigd worden af te wijken van het principe van de verplichte bekendmaking wat de hiernavolgende punten betreft :

1° de gegevens betreffende de distributiemarges;

2° de mededeling van de omzet in absolute waarde en zijn uitsplitsing ervan per onderdeel;

3° het niveau en de evolutie van de kostprijzen en van de verkoopprijzen per eenheid;

4° de gegevens omtrent de verdeling van de kosten per produkt en per onderdeel;

5° inzake programma en algemene toekomstvooruitzichten van de ondernemingen in de distributiesector de voorgenomen inplanting van nieuwe verkooppunten;

6° de inlichtingen in verband met het wetenschappelijk speurwerk;

7° de uitsplitsing per onderdeel van de gegevens betreffende de winst- en verliesrekening.

Art. 28. Het aanwenden van deze mogelijkheid tot afwijking is onderworpen aan de voorafgaande goedkeuring van één van de ambtenaren, aangewezen overeenkomstig artikel 39 van dit besluit.

Het verzoek tot afwijking moet met redenen omkleed zijn. Bij het verzoek worden alle documenten gevoegd, nodig om de gegrondheid ervan te beoordelen en het uittreksel van de vergadering van de ondernemingsraad tijdens dewelke het ondernemingshoofd voorafgaandelijk het voorwerp van de inlichtingen heeft medegedeeld waarvoor een verzoek tot afwijking is ingediend.

De goedkeuring van het verzoek wordt verleend of geweigerd na raadpleging van een Comité ad hoc, gevormd in de schoot van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven : de samenstelling de bevoegdheid en de werkingsmodaliteiten van dit Comité zullen bij ministerieel besluit worden omschreven.

Het verzoek kan niet worden geweigerd wanneer het eenparig advies van het Comité ad hoc de door de ondernemingsraad ter gelegenheid van de mededeling waarvan sprake in lid 1 gebeurlijk uitgedrukte eenparige instemming bevestigt. Elke beslissing van de bevoegde ambtenaar moet met redenen omkleed zijn.

Art. 29. De bevoegde ambtenaar brengt het ondernemingshoofd en de secretaris van de ondernemingsraad op de hoogte van haar beslissing.

Wanneer de inlichtingen niet in de voorgeschreven vorm kunnen verleend worden, worden andere gegevens, van aard om een gelijkwaardige voorlichting te verschaffen, medegedeeld aan de ondernemingsraad.

Ingeval de inlichtingen niet onmiddellijk kunnen verstrekt worden, zal het ondernemingshoofd er mededeling van geven na verloop van een termijn door hem nauwkeurig aangegeven en bekendgemaakt aan de bevoegde ambtenaar.

HOOFDSTUK VII

Bepalingen betreffende de inlichtingen in het algemeen

Art. 30. De inlichtingen die samenhangend moeten zijn en vergelijkbaar in de tijd, worden toegelicht en maken het voorwerp uit van een gedachtenwisseling.

De leden van de ondernemingsraad hebben de gelegenheid tijdens de vergaderingen aantekeningen te maken, om aanvullende inlichtingen te verzoeken, vragen te stellen, kritiek uit te brengen, voorstellen te doen en meningen naar voren te brengen.

Om de continuïteit van het gesprek te verzekeren, zal het ondernemingshoofd, hetzij onmiddellijk, hetzij tijdens de volgende vergadering, mededelen welk gevolg hij denkt te geven of gegeven heeft aan de vragen, de kritiek, de adviezen, en de geuite voorstellen of bedenkingen.

Art. 31. De economische en financiële voorlichting zal onderzocht worden tijdens bijzondere vergaderingen van de ondernemingsraad, belegd buiten zijn normale bijeenkomsten.

Een volgende aantal uren zal moeten worden besteed aan het onderzoek én van de basisgegevens én van de jaarlijkse inlichtingen. Voor elk van die categorie inlichtingen moet op zijn minst een totaal van 8 uur worden voorzien.

HOOFDSTUK VIII

Voorlichting van het personeel van de onderneming

Art. 32. De vertegenwoordigers van de werknemers in de schoot van de ondernemingsraad moeten voor de voorlichting van het personeel van de onderneming zorgen, aan de hand van de inlichtingen die hun worden medegedeeld, er over wakend dat deze met de nodige discretie worden gehanteerd, ten einde de belangen van de ondernemingen niet te schaden.

Elke schriftelijke mededeling gedaan door een lid van de ondernemingsraad bij toepassing van voorgaande alinea moet voorafgaandelijk bij de secretaris van de ondernemingsraad neergelegd worden.

Art. 33. Ter gelegenheid van zijn mededeling aan de ondernemingsraad doet het ondernemingshoofd, wanneer het geval zich voordoet, het vertrouwelijk karakter van zekere inlichtingen opmerken waarvan de verspreiding een nadeel aan de onderneming zou kunnen berokkenen.

In geval van onenigheid hieromtrent in de schoot van de ondernemingsraad zal het vertrouwelijk karakter van deze inlichtingen onderworpen zijn aan de goedkeuring van één van de ambtenaren beoogd in artikel 39. Deze goedkeuring wordt verleend of geweigerd overeenkomstig de bij artikel 28 voorgeschreven procedure.

HOOFDSTUK IX

Het betrekken van deskundigen bij zekere werkzaamheden van de ondernemingsraad

Art. 34. Deskundigen mogen bij zekere werkzaamheden van de ondernemingsraad betrokken worden, hetzij om over te gaan tot een aanvullend onderzoek in verband met de medegedeelde gegevens, hetzij met het oog op het verstrekken van ophelderingen aan één van de partijen van de ondernemingsraad met betrekking tot bepaalde technische aspecten, en dit onder de volgende voorwaarden :

1° wanneer het erom gaat deskundigen met studies of navorsingswerk te belasten, is het akkoord van beide partijen in de ondernemingsraad noodzakelijk;

2° als een partij het nuttig acht één of meer deskundigen uit te nodigen om haar voor te lichten over zekere technische aspecten, dient zij de ondernemingsraad daarvan in kennis te stellen.

De andere partij heeft de mogelijkheid tot wraking.

Dezelfde partij zal slechts tweemaal van die mogelijkheid gebruik mogen maken. Mocht na gebruikmaking van deze mogelijkheid een meningsverschil blijven bestaan, dan wordt de aanwijzing van de voorgedragen deskundige aan een der bij artikel 39 bedoelde ambtenaren, overeenkomstig de bij artikel 28 voorgeschreven procedure, ter goedkeuring voorgelegd.

In de zin van dit artikel verstaat men onder « partijen » enerzijds de personen bedoeld bij artikel 16, a, en anderzijds de personen bedoeld bij artikel 16, b, van de wet van 20 september 1948, houdende organisatie van het bedrijfsleven.

Art. 35. Elk van de partijen van de ondernemingsraad kan zonder formaliteiten deskundigen uitnodigen op voorbereidende vergaderingen, hetzij tussen de leden die de werknemers vertegenwoordigen, hetzij tussen de leden die het ondernemingshoofd vertegenwoordigen.

Art. 36. De deskundigen zijn gehouden tot het beroepsgeheim.

HOOFDSTUK X. — *Sancties*

Art. 37. De inbreuken op dit koninklijk besluit zullen worden opgespoord, vastgesteld en bestraft overeenkomstig de bepalingen van de wet van 20 september 1948.

HOOFDSTUK XI. — *Opheffingsbepalingen*

Art. 38. Het koninklijk besluit van 27 november 1950, genomen ter uitvoering van de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven, en in het bijzonder van artikel 15, b, ervan, is opgeheven.

HOOFDSTUK XII. — *Eindbepalingen*

Art. 39. De ambtenaren door de Minister van Economische Zaken aangesteld, zijn belast met het toezicht op de uitvoering van de beslissingen van de sectie IV van de wet van 20 september 1948, en in het bijzonder op de uitvoering van de bepalingen van dit besluit.

Art. 40. De Minister van Economische Zaken brengt elk jaar bij de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven verslag uit over de toepassing van deze regeling.

Art. 41. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 1974.

Art. 42. Onze Minister van Economische Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, 27 november 1973.

BOUDEWIJN

Van Koningswege :

De Minister van Economische Zaken,

B.1

VERZEKERINGSWEZEN : K.B. VAN 3 JULI 1980 WAARBIJ ALGEMEEN VERBINDEND WORDT VERKLAARD DE c.a.o. VAN 18 DECEMBER 1979, GESLOTEN IN HET PARITAIR COMITE VOOR HET VERZEKERINGSWEZEN, HOUDENDE UITVOERING VAN EEN SPECIALE REGELING INZAKE INLICHTINGEN TE VERSTREKKEN AAN DE ONDERNEMINGSRADEN.

3 JULI 1980. — Koninklijk besluit waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de collectieve arbeidsovereenkomst van 18 december 1979, gesloten in het Paritair Comité voor het verzekeringswezen, houdende invoering van een speciale regeling inzake inlichtingen te verstrekken aan de ondernemingsraden

BOUDEWIJN, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

Gelet op de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités, inzonderheid op artikel 28;

Gelet op het verzoek van het Paritair Comité voor het verzekeringswezen;

Op de voordracht van Onze Minister van Tewerkstelling en Arbeid,

Hebben Wij besloten en besluiten Wij :

Artikel 1. Algemeen verbindend wordt verklaard de als bijlage overgenomen collectieve arbeidsovereenkomst van 18 december 1979, gesloten in het Paritair Comité voor het verzekeringswezen, houdende invoering van een speciale regeling inzake inlichtingen te verstrekken aan de ondernemingsraden.

Art. 2. Onze Minister van Tewerkstelling en Arbeid is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, 3 juli 1980.

BOUDEWIJN

Van Koningswege :

De Minister van Tewerkstelling en Arbeid,

Bijlage

Paritair Comité voor het verzekeringswezen

Collectieve arbeidsovereenkomst van 18 december 1979

Invoering van een speciale regeling
inzake inlichtingen te verstrekken aan de ondernemingsraden

Artikel 1. Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers en op de werknemers van de ondernemingen welke ressorteren onder het Paritair Comité voor het verzekeringswezen.

Art. 2. Deze collectieve arbeidsovereenkomst heeft tot doel de toepassingsmodaliteiten van het koninklijk besluit van 27 november 1973 houdende reglementering van de economische en financiële inlichtingen te verstrekken aan de ondernemingsraden, te verduidelijken wanneer zich bijzondere gevallen voordoen, eigen aan de specifieke activiteiten van de verzekeringsondernemingen.

Deze collectieve arbeidsovereenkomst tornt niet aan de algemene principes van voornoemd koninklijk besluit, is beperkt tot de specifieke problemen eigen aan de sector en de omschreven oplossingen bevatten een minimumbasis van informatie, ongeacht de ruimere toepassingen in sommige ondernemingen.

Art. 3. De oplossingen voor de gestelde problemen worden in deze collectieve arbeidsovereenkomst opgenomen volgens de rangorde van de artikelen van het voornoemde koninklijk besluit :

A. Artikel 1. De bepaling van « onderdelen », waarover, volgens het koninklijk besluit, de beschikbare informatie moet worden verstrekt, behoort tot de bevoegdheid van elke ondernemingsraad in het bijzonder.

Bij ontstentenis van een beslissing van de ondernemingsraad, stemmen de « onderdelen » overeen met de vijf volgende verzekeringstakken, zoals bepaald door de Controledienst voor de verzekeringen of het Ministerie van Sociale Voorzorg : arbeidsongevallen, leven, burgerlijke aansprakelijkheid auto, verzekeringen van alle andere risico's zoals « brand, ongevallen en diverse risico's », wettelijk pensioen.

B. Art. 2. Dit artikel is van toepassing op de ondernemingen van de sector, zowel de ondernemingen welke vallen onder de Belgische wetgeving als de filialen van buitenlandse ondernemingen welke in België verzekeringsactiviteiten uitvoeren.

C. Art. 5. 1° en 2°. De basisinformatie omvat bovendien de teksten van de aan de onderneming verleende toelatingen, evenals de teksten van de wetten, besluiten en omzendbrieven betreffende de reglementering van de takken waarvoor toelating werd bekomen.

— 4° a) Zowel het eigen kapitaal, het maatschappelijk kapitaal en de reserves (andere dan de technische reserves), als de leningen op halflange en lange termijn moeten worden medegedeeld, alsook de lijst van de voornaamste aandeelhouders (cfr. b hieronder, indien het een onderneming met aandelen betreft).

Zij bevat eveneens de gegevens betreffende de door de onderneming verworven financiële deelneming in het kapitaal van andere ondernemingen en de financiële deelneming van andere ondernemingen in haar eigen kapitaal, op voorwaarde dat deze aandelen worden aangewend tot het scheppen van duurzame banden en dat ze op één of andere wijze de mogelijkheden bieden de economische bedrijvigheid van de onderneming na te gaan.

b) Indien het een onderneming met aandelen betreft, bevat de basisinformatie de lijst van de aandeelhouders die elk het equivalent bezitten van 5 pct. van het kapitaal en met opgave van minimaal vijf namen.

Van de aandeelhouders die meer dan 5 pct. van het kapitaal bezitten, wordt het benaderend aantal van hun aandelen opgegeven.

c) Ter verduidelijking wordt bepaald dat de technische reserves van een verzekeringsonderneming « voorzieningen » zijn en geen financieringsmiddelen van de onderneming.

De betreffende informaties worden verstrekt volgens de bepalingen van artikel 8, 2°, van het koninklijk besluit.

— 5° Onder « het bestaan en de aard van overeenkomsten en akkoorden welke fundamentele en duurzame gevolgen hebben voor de toestand van de onderneming » verstaat men onder andere de opgave en algemene omschrijving van de onderschrijvingsakkoorden met andere ondernemingen, akkoorden betreffende de algemene vertegenwoordiging van buitenlandse ondernemingen en betreffende de rechtstreekse samenwerking met andere ondernemingen.

De herverzekeringsovereenkomsten komen hierbij niet in aanmerking daar zij onder het dagelijks beheer van de onderneming vallen.

D. Art. 6. 1° De basisinformatie bevat bovendien een beschrijving van de toestand van de onderneming op de markt, met betrekking tot de concurrentie, bij voorbeeld voor de tarieven, de commissielonen, de acties gericht op zekere types van cliënteel, de aard van de verstrekte waarborgen, de deelneming in de winst, enz...

— 2° De beschrijving slaat op de concurrentiemoeilijkheden tengevolge van bij voorbeeld de blokkering van de prijzen, de minimum- of maximumtarieven, de blokkering van de percentages van de commissielonen, de verplichte vorming van bijzondere reserves, beperkingen inzake kredietverlening, enz...

— 3° De afzetgebieden op nationaal vlak worden opgegeven overeenkomstig de gegevens verstrekt bij 1° en 2°, waarmee 3° sterk is verbonden.

Gegevens over de buitenlandse markten worden verstrekt in de mate dat de technische bedrijfseenheid rechtstreeks verzekeringsactiviteiten uitvoert in het buitenland.

— 4° Het ondernemingshoofd beschrijft en commentarieert de draagwijdte van de overeenkomsten en akkoorden, indien deze fundamentele en duurzame gevolgen hebben voor de onderneming, bij voorbeeld in het vlak van de tarieven, onderschrijvingsgroeperingen, overeenkomsten aangaande regeling van schadegevallen, enz...

Hij somt de in de onderneming gebruikte types van herverzekeringscontracten op.

Hij doet opgave van de personen die onafhankelijk zijnde van de onderneming toch de volmacht hebben haar te binden.

— 6° In deze rubriek beschrijft het ondernemingshoofd :

— de markt, dit wil zeggen de types van cliënteel die belangstellen in de voorziene verzekeringswaarborgen van de onderneming;

— het produkt, dit wil zeggen de uitgeoefende takken en de omvang van de verstrekte waarborgen;

— de prijs, dit wil zeggen het niveau en de kenmerken van de tarieven van de uitgeoefende verzekeringen;

— de distributiekkanalen, dit wil zeggen de soorten bemiddelaars, het peil van de commissiepercentages, de soort van betrekkingen met inspecteurs en bemiddelaars;

— **verkoopsbevordering : publiciteitsacties, de vormings- en informatiemethodes voor bemiddelaars;**

— 7° De gegevens betreffende de boekhouding over vijf jaar worden per onderdeel verstrekt, indien de uitsplitsing beschikbaar is in de boekhouding van de onderneming.

De omzet is de som van de verworven premies of verzekeringsbijdragen.

Voor de bijhuizen van de buitenlandse ondernemingen, geeft het ondernemingshoofd aan de ondernemingsraad inlichtingen met betrekking tot het belang van de activiteiten in België ten opzichte van het geheel van de juridische entiteit.

— 8° Het gedeelte van dit lid met betrekking tot een overzicht van de kostprijzen, moet in elke onderneming aanleiding geven tot een concrete formulering welke tenminste is uitgesplitst volgens de door de ondernemingsraad vastgestelde onderdelen.

Het is niet noodzakelijk dat alle ondernemingen dezelfde methode en normen gebruiken voor het bepalen van de kostprijzen, maar de door de onderneming gebruikte methode moet worden verklaard bij de bespreking van artikel 9, 2°.

— 9° De marktpositie van de onderneming kan nauwkeurig worden omschreven met behulp van de door de bevoegde beroepsorganisaties verstrekte gegevens.

De evolutie van de marktpositie van de onderneming wordt niet alleen voor de Belgische markt gegeven, maar eveneens voor het buitenland, indien de technische bedrijfseenheid er werkzaam is en voor zover de gegevens beschikbaar zijn.

E. Art. 7. a) 1°. De produktie, in waarde uitgedrukt, is gelijk aan het omzetcijfer, dit wil zeggen de som van de verworven premies of verzekeringsbijdragen.

De produktie in volume uitgedrukt is gelijk aan het aantal in omloop zijnde polissen.

Voor de tak « leven » verstrekt de onderneming eveneens gegevens over de toestand van de portefeuille betreffende de verzekerde kapitalen.

3° Produktiviteit : wordt bekomen door de omzet te delen door het aantal werknemers.

b) Artikel 7 slaat op de basisinformatie en wordt aangevuld door de artikelen welke betrekking hebben op de jaarlijkse en de periodieke voorlichting.

Het ondernemingshoofd verstrekt in elk geval, in de mate dat de gegevens beschikbaar zijn, voor de laatste vijf jaar en per onderdeel : het aantal nieuwe zaken, de vernietigingen en de invloed van de vervangingen, het aantal gevormde schadedossiers.

F. Art. 8. De financiële structuur van een verzekeringsonderneming wordt bijzonder belicht door een uiteenzetting over de solvabiliteitsmarge, volgens de bepalingen van artikel 15 van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle van de verzekeringsondernemingen.

De rentabiliteitsratio's, zoals door vele ondernemingen gebruikt, hebben niet dezelfde betekenis voor de verzekeringsondernemingen waardoor het noodzakelijk is dat het ondernemingshoofd die elementen van de solvabiliteitsmarge aanduidt welke betrekking hebben op de eigen middelen.

G. Art. 9. 1° De gegevens betreffende de provisionele berekeningen worden verstrekt indien ze beschikbaar zijn.

— 2° Onverminderd het koninklijk besluit van 12 november 1979 betreffende de jaarrekening van verzekeringsondernemingen die zijn toegelaten bij toepassing van de wetgeving betreffende de controle der verzekeringsondernemingen en onverminderd het aanwenden van andere methodes welke beter zijn aangepast aan de normen inzake boekhouding welke in een bepaalde onderneming worden toegepast of aan de activiteiten waarin ze bedrijvig is, wordt er verwezen naar de hierna vermelde bepaling, welke specifiek is voor de sector van de verzekeringen en de vorm heeft van een beknopte kostprijs van de exploitatie.

De omvang van elk van de begrippen welke in deze bepaling voorkomen is niet noodzakelijk homogeen voor al de verzekeringsondernemingen.

Elke onderneming richt zich naar haar eigen gebruiken.

P = Premies of bijdragen verworven voor het boekjaar (dus na aftrek van de verhoging van de reserve voor lopende risico's); volgens de gebruiken eigen aan elke onderneming, kunnen de premies desgevallend de volledige of gedeeltelijke premieopslagen omvatten zoals polis- of bijaktekosten, toeslag voor splitsing van de premies, terugvorderbare kosten welke ten laste worden gelogd van de cliënt.

Onder bijdrage moet worden verstaan : de voorlopige bijdrage verminderd met de *ristorno* of, in voorkomend geval, verhoogd met de *naheffing*.

De voorlopige bijdrage is niet de provisionele bijdrage welke door de gemeenschappelijke kassen, erkend voor de verzekering van de arbeidsongevallen, op het einde van het boekjaar wordt geregulariseerd op basis van de aangegeven lonen.

P betekent vrij na aftrek van de herverzekering of van de wederafstand waarbij de onderneming tracht zich te beveiligen tegen de buitenmatige schommelingen van haar bruto-exploitatieresultaten, maar moet niettemin worden ontleed in zijn bestanddelen, dit wil zeggen het totale bedrag zonder de afgestane herverzekering en het bedrag van de afstand.

S = De last van de schadegevallen, dit wil zeggen de synthese van de prestaties uitgekeerd tijdens het boekjaar (uitgekeerde schadegevallen + betaalde achterstallen + uitgekeerde vervallen bedragen) en van de toename van de technische reserves (reserves voor te regelen schadegevallen of prestaties, wiskundige reserves).

Evenals P betekent ook S vrij na aftrek van de afgestane herverzekering, maar moet niettemin worden ontleed in zijn twee bestanddelen.

C = Commissielonen.

Evenals P en S betekent ook C vrij na aftrek van de afgestane herverzekering, maar moet niettemin worden ontleed in zijn twee bestanddelen.

A.K. = Algemene kosten zoals deze in de beschouwde onderneming gebruikelijk worden opgevat en na toepassing van de al dan niet forfaitaire omslag welke er eventueel op wordt toegepast.

Particip. = Participatie toegekend aan de verzekerden in de technische resultaten; eventueel kunnen de participaties welke door de herverzekeraars worden toegekend hiervan worden afgetrokken.

I = Financiële opbrengsten zoals deze gebruikelijk worden opgevat in de betrokken onderneming en na toepassing van de berekeningsmethoden en van de al dan niet forfaitaire omslag welke er eventueel op wordt toegepast.

Deze verschillende bestanddelen zijn onderling gebonden door de vergelijking :

$P + I = S + C + A.K. + \text{Particip.} + \text{Beknopt (positief of negatief) exploitatieresultaat.}$

De kostprijs van een onderdeel in de verzekeringen kan worden gelijkgesteld met een beknopte exploitatiekostprijs welke als volgt zou worden geraamd :

$P - \text{Exploitatieresultaat} = S + C + A.K. + \text{Particip.} - I.$

Het spreekt vanzelf dat dit exploitatieresultaat (uitgesplitst per onderdeel) niet gelijk is aan het (batig of verlieslatend) saldo van de onderneming tijdens het beschouwde boekjaar, want dit laatste saldo ondergaat de weerslag van andere niet-uitsplitsbare bestanddelen zoals de fiscaliteit, de waardeverminderingen op effecten, de afschrijvingen op onroerende waarden, de financiële opbrengsten van het eigen vermogen, de dotaties, het aanleggen van provisies, de overdrachten, de niet-toewijsbare algemene kosten, enz...

H. Art. 10. De uitsplitsing per werklieden, bedienden en directiepersoneel zal gebeuren in overeenstemming met de bepalingen van de collectieve arbeidsovereenkomst betreffende de loon- en arbeidsvoorwaarden in de verzekeringssector; aangezien voor de twee groepen arbeiders en bedienden (uitvoerenden, plus kader, plus inspecteurs, plus agenten) algemene criteria van toepassing zijn, zijn er redenen om voor het directiepersoneel de bijzondere criteria te nemen welke zijn vermeld in artikel 2, D, van de voormelde collectieve arbeidsovereenkomst.

I. Art. 11. De voorlichting in verband met het programma en de algemene toekomstverwachtingen kan worden verduidelijkt door gegevens over de nieuwbouw van eigen gebouwen, de aankoop van belangrijk materieel, het in omloop brengen van nieuwe types van verzekeringswaarborgen, de gewestelijke inplantingen, belangrijke hervormingen op administratief, commercieel en financieel vlak, enz...

J. Art. 12. In de mate dat in de onderneming een studie van wetenschappelijke aard zou worden gebruikt, zelfs wanneer deze niet werd opgesteld door een eigen studiedienst, geeft het ondernemingshoofd aan de ondernemingsraad informatie over het bestaan en de mogelijkheden tot raadpleging ervan.

K. Art. 14. De inlichtingen betreffende het organigram worden zodanig verstrekt dat de werknemers zich nauwkeurig in de hiërarchie van de onderneming kunnen situeren.

Een organisatieschema moet toelaten de plaats van de onderneming te kennen in de juridische, economische en financiële entiteit waarvan zij deel uitmaakt.

L. Art. 17. Met « het verslag », waarvan sprake in 2°, wordt het gepubliceerde jaarverslag van de raad van beheer bedoeld.

M. Art. 18 tot 23. Elke onderneming verstrekt de uitgesplitste gegevens overeenkomstig het koninklijk besluit van 12 november 1979 betreffende de jaarrekening van verzekeringsondernemingen die zijn toegelaten bij toepassing van de wetgeving betreffende de controle der verzekeringsondernemingen.

Het ondernemingshoofd geeft mondeling commentaar over de berekeningsmethodes en de verplichtingen van de controlereglementering betreffende de technische reserves en de overeenstemmende beleggingen.

Hij commentarieert eveneens de algemene beleggingspolitiek van de onderneming.

N. Art. 21. In de bijkantoren of filialen van buitenlandse maatschappijen verstrekt het ondernemingshoofd de publicaties, bevattende de geconsolideerde gegevens, opgesteld in het buitenland door de maatschappelijke zetel of de moeder-onderneming, indien hij erover beschikt en op het ogenblik dat hij erover beschikt, eventueel met een vertraging van een boekjaar.

O. Art. 24. Voor de toepassing van dit artikel wordt verwezen naar de begrippen zoals bepaald door deze collectieve arbeidsovereenkomst.

Art. 4. Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 januari 1980 en is gesloten voor onbepaalde tijd.

Iedere ondertekenende partij kan deze collectieve arbeidsovereenkomst opzeggen mits een opzegging van drie maanden.

Deze opzegging wordt gericht, bij een ter post aangetekende brief, aan de voorzitter van het Paritair Comité voor het verzekeringswezen.

B.2

ZIEKENFONDSEN : MINISTERIELE OMZENDBRIEF VAN 31 JANUARI 1984

31 JANUARI 1984. — Ministeriële omzendbrief over de toepassing van het koninklijk besluit van 27 november 1973, houdende reglementering van de economische en financiële inlichtingen te verstrekken aan de ondernemingsraden, in de sector ziekenfondsen

Artikelen koninklijk besluit 27 november 1973 die een aanpassing vergen.

Artikel 1. De informatie dient op vier niveaus te worden verstrekt :

1. de technische bedrijfseenheid;

2. de juridische entiteit waarvan de technische bedrijfseenheid deel uitmaakt;

3. zo het voorkomt de economische of financiële entiteit waarvan de onderneming deel uitmaakt;

4. voor de uitdrukkelijk door het besluit opgesomde aangelegenheden dient er een uitsplitsing van die informatie per onderdeel te gebeuren, in zoverre deze uitsplitsing in de boekhouding van de onderneming reeds bestaat.

Toepassing op de sector ziekenfondsen

Omvat de verschillende trappen waarop ondernemingsraden werden opgericht :

— het ziekenfonds : (of maatschappij voor onderlinge bijstand);

— het verbond : (of verbond van maatschappijen van onderlinge bijstand);

— de landsbond (of landsbond van verbonden van maatschappijen van onderlinge bijstand).

De informatie dient dus aan ieder van de betrokken ondernemingsraden te worden verstrekt, ongeacht het niveau waarop zij zijn opgericht.

Voor een ziekenfonds dienen dezelfde inlichtingen aan zijn ondernemingsraad te worden verstrekt over zijn verbond; voor een verbond inlichtingen over zijn landsbond.

Een juiste bepaling van dit begrip is zeer moeilijk. Het doel is in elk geval de technische bedrijfseenheid te kunnen situeren in het ruimer kader van de economische of financiële groep waarvan zij eventueel deel uitmaakt. De te verstrekken inlichtingen op dit niveau komen voor in de artikelen 5, 8, 11, 14 en 17 van het koninklijk besluit van 27 november 1973.

In de praktijk wordt vastgesteld dat er rond de meeste ziekenfondsen V.Z.W.'s bestaan die als een verlengstuk van deze ziekenfondsen kunnen beschouwd worden.

Krachtens het koninklijk besluit van 1973 is de ondernemingsraad bevoegd voor het bepalen van de onderdelen. Als richtsnoer kan verder worden aangegeven dat als onderdeel beschouwd wordt de groepen, secties of afdelingen van de technische bedrijfseenheid, waarvan de activiteit een zekere homogeniteit vertoont en die enige onafhankelijkheid bezitten tegenover de rest van de onderneming.

BASISINFORMATIE

Art. 5. Statuut :

1. De juridische vorm.
2. De statuten en wijzigingen.
3. De leiding.
4. Financieringsmiddelen op halflange en op lange termijn,

en de financiële en economische betrekkingen.

5. Het bestaan en de aard van de overeenkomsten en akkoorden met fundamentele en duurzame gevolgen.

Art. 6. CONCURRENTIEPOSITIE :

Als voorbeeld van onderdeel zou kunnen gesteld worden : zeker de sectoren « verplichte verzekering » en « vrije en aanvullende verzekering »; wat de prestaties betreft de verschillende diensten van verschillende niveau's zoals « gezondheidszorg », « thuisverzorging », « ziekenhulp », enz., en ten slotte wat de dienstverlening op organisatorisch vlak betreft : « ziekenvervoer », « terugbetalingen », « pensioenen », enz.

Op niveau technische bedrijfseenheid, en eventueel juridische, economische of financiële entiteit te verstrekken.

Voor de duidelijkheid en volledigheid zou het nuttig zijn de organieke wet en de andere wetsbepalingen inzake gebouwen, beleggingen, jaarrekeningen, enz., ter inzage van de ondernemingsraadsleden te houden.

Omvat de leden van de raad van beheer, van het beheerscomité en de personen belast met het dagelijks bestuur (ziekenfonds, verbond, landsbond).

Omvat voor de verschillende niveau's :

- ziekenfonds :
- het bedrag van de bijdragen en van de overheidssubsidies;
- de storting van de ereleden;
- de giften;
- de legaten en diverse inkomsten;
- de intresten en winsten op gerealiseerde waarden;
- de andere inkomsten;
- verbond :
- het bedrag van de voorschotten vanwege de landsbond;
- het bedrag der aanvullende bijdragen voor geneeskundige verzorging.

Hier wordt bedoeld dat de lijst van de door de mutualiteit gecontroleerde of ermee verbonden ondernemingen en instellingen moet verstrekt worden (zie artikel 1).

Dit zijn bijvoorbeeld de overeenkomsten met het R.I.Z.I.V., met andere instellingen voor het gemeenschappelijk beheer van activiteit (vakantiehuizen); huurovereenkomsten van gebouwen, enz.

Eventueel eveneens inlichtingen te verstrekken over de juridische entiteit.

1. Namen van de voornaamste concurrenten.

Een lijst van de ziekenfondsen, verbonden en landsbonden van de andere strekkingen daar de geografische indeling van de ziekenfondsstructuren niet overal dezelfde is.

Deze gegevens zijn te vinden in de jaarlijkse dokumentatie van het R.I.Z.I.V.

2. Concurrentiemogelijkheden en -moeilijkheden.

De sterke en zwakke punten tegenover andere ziekenfondsen-concurrenten. Bijvoorbeeld : beschikken over diensten die niet bestaan bij de concurrenten.

3. De afzetgebieden.

Het aantal leden per gemeente uitgedrukt in percentage, naar beroepsgroep en leeftijdsgroep, tegenover de totale bevolking per gemeente, onder de vorm waarin ze beschikbaar zijn.

4. Aan- en verkoopcontracten met fundamentele en duurzame gevolgen.

Het volstaat dat de voornaamste bepalingen van de eventuele aankoopcontracten, die fundamentele en duurzame gevolgen hebben, voor het ziekenfonds, medegedeeld worden (b.v. aankoop van informatica-apparatuur).

6. Elementen die moeten toelaten een zicht te krijgen in de commercialisatie ...

Daarmee wordt bedoeld hoe de leden worden aangetrokken, het totaal bedrag bestemd voor reclameuitgaven, de manier waarop reclame gevoerd wordt, het aantal kantoren, de ligging ervan, de organisatie en de openingsuren.

7. De boekhoudkundige gegevens van de omzet en zijn evolutie over 5 jaar...,

Onder omzet moet verstaan worden : « de staat van de ontvangsten ». Feitelijk zijn deze gegevens reeds opgesomd in artikel 5, 4°, en moeten deze cijfers over 5 jaar gegeven worden.

Zo er onderdelen bepaald werden zal een uitsplitsing per onderdeel van de gegevens eveneens verstrekt worden.

8. Een overzicht van de kost- en verkoopprijzen...,

Om aan deze bepaling te kunnen voldoen dienen de gegevens onder artikel 6, 7° hierboven vermeld aangevuld te worden met de naar dienst uitgesplitste uitgaven. Het is wenselijk dezelfde uitsplitsing te volgen die in de verslagen van de verbonden of de landsbond voorkomt.

9. De marktpositie en de evolutie van de onderneming,

Hiermee wordt bedoeld de omschrijving van de plaats in de ziekenfondsstructuur met uitsplitsing van de marktaandelen per beroepskategorie. Te verstrekken gegevens :

- voor een ziekenfonds : aantal gerechtigden en rechthebbenden, uitgedrukt in percentage van de lokale bevolking;
- voor een verbond : aantal leden, uitgedrukt in percentage van de bevolking van het gewest;
- voor een landsbond : aantal leden, uitgedrukt in percentage van de Belgische bevolking.

Art. 7. PRODUCTIE EN PRODUCTIVITEIT :

1. De evolutie van de productie,
2. De aanwending van de economische productiecapaciteit,
3. De evolutie van de productiviteit...,

De in dit artikel bedoelde inlichtingen dienen voor de laatste 5 jaar verstrekt te worden en moeten eventueel per onderdeel verschaft worden.

Het aantal leden uitgesplitst naar beroepscategorie voor de laatste 5 jaar geeft deze evolutie weer.

De bezettingsgraad gedurende de laatste 5 jaar van de belangrijke uitrusting dient medegedeeld (vb. aantal gebruiksuren van de computer en hoeveel vertegenwoordigen deze in % van de theoretische aanwendingscapaciteit van deze computer).

Meestal wordt dit begrip aan de hand van ratio's uitgedrukt.

De drie meest voorkomende zijn :

aantal gerechtigden

aantal personeelsleden

aantal rechthebbenden

aantal personeelsleden

totale ontvangsten

aantal personeelsleden

Deze drie ratio's moeten zeker verstrekt worden. In sommige ziekenfondsen wordt het begrip productiviteit nog beter benaderd door de ratio : aantal dossiers per personeelslid, en de waarde die deze dossiers vertegenwoordigen per personeelslid.

Art. 8. FINANCIËLE STRUCTUUR :

1. Een verklarende kommentaar van het gebruikte rekeningenstelsel...,
2. De jaarrekeningen van de laatste 5 jaar...,

Opnieuw gaat het hier om de inlichtingen over de financiële structuur van de technische bedrijfseenheid, en eventueel over de juridische, economische of financiële entiteit.

Een beschrijving van het boekhoudplan eigen aan de sector Ziekenfondsen voor de verplichte verzekering en de vrije verzekering.

Deze omvatten de balans, de resultatenrekening, de toelichting, het jaarverslag van de raad van beheer en het controleverslag. Deze elementen zitten vervat in het document dat door de landsbond wordt opgesteld over de jaarrekeningen van de verbonden en van de ziekenfondsen. Tenslotte zal een ontleding van deze jaarrekeningen gebeuren aan de hand van de volgende twee ratio's :

$$\begin{aligned} & \text{— ratio van solvabiliteit : } \frac{\text{eigen vermogen}}{\text{vreemd vermogen}} \\ & \text{— ratio van liquiditeit : } \frac{\text{beschikbare + omzetbare waarden}}{\text{schulden op korte termijn.}} \end{aligned}$$

Art. 9. BUDGETTERINGSMETHODE EN KOSTPRIJSBEREKENING :

1. De budgetteringsmethode...,

Een beschrijving van de methode die het ziekenfonds gebruikt om zijn doelstellingen op verschillende gebieden vast te leggen. Daarenboven dient eveneens toegelicht te worden op welke wijze deze methode gebruikt wordt als algemeen beheersinstrument in de onderneming.

Zo er geen eigenlijke budgetteringsmethode wordt toegepast zullen eventueel de regels of criteria worden toegelicht die de directie van het ziekenfonds voor het beheer hanteert.

Deze methode van berekening moet beschreven worden.

Deze gegevens dienen te slaan op de belangrijkste kostprijsfactoren, het bedrag ervan en hun uitsplitsing naar dienst. In dit derde deel worden cijfergegevens gevraagd, terwijl in punt 1° en 2° het eerder om een theoretische beschrijving gaat.

2. De berekeningsmethode van de kostprijs,

3. De structuur van de kosten en de spreiding ervan...,

In voorkomend geval zullen deze uitgesplitste personeelskosten per onderdeel verstrekt worden, d.w.z. hetzij per dienst, hetzij per prestatie. Zoals hogervermeld in artikel 1 dient in elk geval als onderdeel beschouwd te worden de sector « verplichte verzekering » en de sector « vrije en aanvullende verzekering ».

De uitsplitsing moet geschieden overeenkomstig het bepaalde in het artikel 10 van het besluit.

Art. 10. PERSONEELSKOSTEN :

— kosten personeelsdienst en sociale dienst,

— bezoldigingen van het personeel...,

Art. 11. PROGRAMMA EN ALGEMENE TOEKOMSTVERWACHTINGEN :

— strekt zich uit over alle aspecten van de activiteit van de onderneming ...,

Te verstrekken op niveau technische bedrijfseenheid en op niveau juridische, economische of financiële entiteit.

Deze inlichtingen sluiten eigenlijk aan met de elementen van de budgettering in de onderneming.

Rekening houdend met de specifieke activiteiten van de sector zouden de volgende inlichtingen kunnen medegedeeld worden :

Art. 12. WETENSCHAPPELIJK SPEURWERK :

... ter zake gevoerde beleid

... aangewende middelen ...,

Art. 14. ORGANIGRAM :

Het organigram ...,

Het plan van de onderneming,

De tabel van de organisatie van de groep ...,

- de organisatieproblemen,
- de sociale aspecten zoals de tewerkstelling, aantal gerechtigden en aantal rechthebbenden,
- de ontwikkeling van het aantal leden,
- de oprichting van nieuwe diensten,
- het speurwerk,
- de voorgenomen investeringen,
- de financieringswijze,
- de gegevens en documenten die worden medegedeeld aan de beheersorganen en aan de officiële instellingen.

Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen het werk van de eigen studiedienst en het speurwerk, dat aan andere instellingen wordt opgedragen.

Hierbij wordt er dan kommentaar gegeven over :

- de aangewende middelen,
- de personen en instellingen die met dit speurwerk worden belast,
- de aard, de oriëntering en het resultaat van het speurwerk.

Het nominatieve organigram geeft de verschillende bevoegdheden en verantwoordelijkheden weer.

Dit plan dient de geografische spreiding van de verschillende activiteitspunten te omvatten. Deze documenten moeten eveneens medegedeeld worden aan het comité voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing der werkplaatsen:

De bedoeling van deze tabel is dat de werknemers in staat zouden gesteld worden hun onderneming te situeren in de juridische, economische of financiële entiteit waarvan zij deel uitmaakt.

Rekening houdend met dit doel dient verstrekt te worden :

- een lijst van de ondernemingen en instellingen waarmee de ziekenfondsstructuur verbonden is, maar die een andere juridische vorm hebben,
- de banden — al dan niet controlebanden — die er bestaan tussen de entiteiten.

Art. 17. JAARLIJKE INFORMATIE :

1. Bijwerking basisinformatie,
2. Een exemplaar van de balans, resultatenrekening ...

De jaarrekening moet medegedeeld worden, d.w.z. de balans, de resultatenrekening, de toelichting, het jaarverslag van de beheerraad, het controleverslag waarin ontlasting wordt verleend aan de beheerders (d.i. het document dat door de landsbond wordt opgesteld over de jaarrekeningen van de verbonden).

Ten einde de informatie zo volledig mogelijk te maken zouden de volgende documenten nog moeten medegedeeld worden :

- de documenten die door de ziekenfondsen moeten worden medegedeeld aan de officiële organen waarvan zij afhangen;
- de documenten die worden medegedeeld aan de beheersorganen van het ziekenfonds.

Art. 24. PERIODIEKE TOELICHTING :

... inlichtingen over ...

Deze informatie dient desgevallend per onderdeel te worden verstrekt.

Volgende gegevens moeten voor de sector ziekenfondsen worden verstrekt in een schriftelijke samenvatting :

- het bedrag der bijdragen;
- het bedrag van de overheidssubsidies;
- de stortingen van de ereleden;
- de giften, legaten en diverse inkomsten;
- de intresten en winsten op gerealiseerde waarden;
- andere intresten;
- de verschillende uitgaven voor verplichte verzekering, vrije verzekering, voorhuwelijkssparen, uitkeringen gezondheidszorg, enz.;
- aantal leden, uitgesplitst naar beroepscategorie, rekening houdend met de bijzondere kenmerken van de verschillende soorten verzekering;
- de aanwendingsgraad van de belangrijke uitrusting;
- de productiviteit;
- de personeelskosten;
- de uitvoering van het budget en van het programma en de toekomstverwachtingen.

B.2

ZIEKENFONDSEN : MINISTERIELE OMZENDBRIEF VAN 31 JANUARI 1984

31 JANUARI 1984. — Ministeriële omzendbrief over de toepassing van het koninklijk besluit van 27 november 1973, houdende reglementering van de economische en financiële inlichtingen te verstrekken aan de ondernemingsraden, in de sector ziekenfondsen

Artikelen koninklijk besluit 27 november 1973 die een aanpassing vergen.

Artikel 1. De informatie dient op vier niveaus te worden verstrekt :

1. de technische bedrijfseenheid;

2. de juridische entiteit waarvan de technische bedrijfseenheid deel uitmaakt;

3. zo het voorkomt de economische of financiële entiteit waarvan de onderneming deel uitmaakt;

4. voor de uitdrukkelijk door het besluit opgesomde aangelegenheden dient er een uitsplitsing van die informatie per onderdeel te gebeuren, in zoverre deze uitsplitsing in de boekhouding van de onderneming reeds bestaat.

Toepassing op de sector ziekenfondsen

Omvat de verschillende trappen waarop ondernemingsraden werden opgericht :

— het ziekenfonds : (of maatschappij voor onderlinge bijstand);

— het verbond : (of verbond van maatschappijen van onderlinge bijstand);

— de landsbond (of landsbond van verbonden van maatschappijen van onderlinge bijstand).

De informatie dient dus aan ieder van de betrokken ondernemingsraden te worden verstrekt, ongeacht het niveau waarop zij zijn opgericht.

Voor een ziekenfonds dienen dezelfde inlichtingen aan zijn ondernemingsraad te worden verstrekt over zijn verbond; voor een verbond inlichtingen over zijn landsbond.

Een juiste bepaling van dit begrip is zeer moeilijk. Het doel is in elk geval de technische bedrijfseenheid te kunnen situeren in het ruimer kader van de economische of financiële groep waarvan zij eventueel deel uitmaakt. De te verstrekken inlichtingen op dit niveau komen voor in de artikelen 5, 8, 11, 14 en 17 van het koninklijk besluit van 27 november 1973.

In de praktijk wordt vastgesteld dat er rond de meeste ziekenfondsen V.Z.W.'s bestaan die als een verlengstuk van deze ziekenfondsen kunnen beschouwd worden.

Krachtens het koninklijk besluit van 1973 is de ondernemingsraad bevoegd voor het bepalen van de onderdelen. Als richtsnoer kan verder worden aangegeven dat als onderdeel beschouwd wordt de groepen, secties of afdelingen van de technische bedrijfseenheid, waarvan de activiteit een zekere homogeniteit vertoont en die enige onafhankelijkheid bezitten tegenover de rest van de onderneming.

BASISINFORMATIE

Art. 5. Statuut :

1. De juridische vorm.

2. De statuten en wijzigingen.

3. De leiding.

4. Financieringsmiddelen op halflange en op lange termijn,

en de financiële en economische betrekkingen.

5. Het bestaan en de aard van de overeenkomsten en akkoorden met fundamentele en duurzame gevolgen.

Art. 6. CONCURRENTIEPOSITIE :

Als voorbeeld van onderdeel zou kunnen gesteld worden : zeker de sectoren « verplichte verzekering » en « vrije en aanvullende verzekering »; wat de prestaties betreft de verschillende diensten van verschillende niveau's zoals « gezondheidszorg », « thuisverzorging », « ziekenhulp », enz., en ten slotte wat de dienstverlening op organisatorisch vlak betreft : « ziekenvervoer », « terugbetalingen », « pensioenen », enz.

Op niveau technische bedrijfseenheid, en eventueel juridische, economische of financiële entiteit te verstrekken.

Voor de duidelijkheid en volledigheid zou het nuttig zijn de organieke wet en de andere wetsbepalingen inzake gebouwen, beleggingen, jaarrekeningen, enz., ter inzage van de ondernemingsraadsleden te houden.

Omvat de leden van de raad van beheer, van het beheerscomité en de personen belast met het dagelijks bestuur (ziekenfonds, verbond, landsbond).

Omvat voor de verschillende niveau's :

- ziekenfonds :
- het bedrag van de bijdragen en van de overheidssubsidies;
- de storting van de ereleden;
- de giften;
- de legaten en diverse inkomsten;
- de intresten en winsten op gerealiseerde waarden;
- de andere inkomsten;
- verbond :
- het bedrag van de voorschotten vanwege de landsbond;
- het bedrag der aanvullende bijdragen voor geneeskundige verzorging.

Hier wordt bedoeld dat de lijst van de door de mutualiteit gecontroleerde of ermee verbonden ondernemingen en instellingen moet verstrekt worden (zie artikel 1).

Dit zijn bijvoorbeeld de overeenkomsten met het R.I.Z.I.V., met andere instellingen voor het gemeenschappelijk beheer van activiteit (vakantiehuizen); huurovereenkomsten van gebouwen, enz.

Eventueel eveneens inlichtingen te verstrekken over de juridische entiteit.

1. Namen van de voornaamste concurrenten.

Een lijst van de ziekenfondsen, verbonden en landsbonden van de andere strekkingen daar de geografische indeling van de ziekenfondsstructuren niet overal dezelfde is.

Deze gegevens zijn te vinden in de jaarlijkse dokumentatie van het R.I.Z.I.V.

2. Concurrentiemogelijkheden en -moeilijkheden.

De sterke en zwakke punten tegenover andere ziekenfondsen-concurrenten. Bijvoorbeeld : beschikken over diensten die niet bestaan bij de concurrenten.

3. De afzetgebieden.

Het aantal leden per gemeente uitgedrukt in percentage, naar beroepsgroep en leeftijdsgroep, tegenover de totale bevolking per gemeente, onder de vorm waarin ze beschikbaar zijn.

4. Aan- en verkoopcontracten met fundamentele en duurzame gevolgen.

Het volstaat dat de voornaamste bepalingen van de eventuele aankoopcontracten, die fundamentele en duurzame gevolgen hebben, voor het ziekenfonds, medegedeeld worden (b.v. aankoop van informatica-apparatuur).

6. Elementen die moeten toelaten een zicht te krijgen in de commercialisatie ...

Daarmee wordt bedoeld hoe de leden worden aangetrokken, het totaal bedrag bestemd voor reclameuitgaven, de manier waarop reclame gevoerd wordt, het aantal kantoren, de ligging ervan, de organisatie en de openingsuren.

7. De boekhoudkundige gegevens van de omzet en zijn evolutie over 5 jaar...,

Onder omzet moet verstaan worden : « de staat van de ontvangsten ». Feitelijk zijn deze gegevens reeds opgesomd in artikel 5, 4°, en moeten deze cijfers over 5 jaar gegeven worden.

Zo er onderdelen bepaald werden zal een uitsplitsing per onderdeel van de gegevens eveneens verstrekt worden.

8. Een overzicht van de kost- en verkoopprijzen...,

Om aan deze bepaling te kunnen voldoen dienen de gegevens onder artikel 6, 7° hierboven vermeld aangevuld te worden met de naar dienst uitgesplitste uitgaven. Het is wenselijk dezelfde uitsplitsing te volgen die in de verslagen van de verbonden of de landsbond voorkomt.

9. De marktpositie en de evolutie van de onderneming,

Hiermee wordt bedoeld de omschrijving van de plaats in de ziekenfondsstructuur met uitsplitsing van de marktaandelen per beroepskategorie. Te verstrekken gegevens :

- voor een ziekenfonds : aantal gerechtigden en rechthebbenden, uitgedrukt in percentage van de lokale bevolking;
- voor een verbond : aantal leden, uitgedrukt in percentage van de bevolking van het gewest;
- voor een landsbond : aantal leden, uitgedrukt in percentage van de Belgische bevolking.

Art. 7. PRODUCTIE EN PRODUCTIVITEIT :

1. De evolutie van de productie,
2. De aanwending van de economische productiecapaciteit,
3. De evolutie van de productiviteit...,

De in dit artikel bedoelde inlichtingen dienen voor de laatste 5 jaar verstrekt te worden en moeten eventueel per onderdeel verschaft worden.

Het aantal leden uitgesplitst naar beroepscategorie voor de laatste 5 jaar geeft deze evolutie weer.

De bezettingsgraad gedurende de laatste 5 jaar van de belangrijke uitrusting dient medegedeeld (vb. aantal gebruiksuren van de computer en hoeveel vertegenwoordigen deze in % van de theoretische aanwendingscapaciteit van deze computer).

Meestal wordt dit begrip aan de hand van ratio's uitgedrukt.

De drie meest voorkomende zijn :

aantal gerechtigden

aantal personeelsleden

aantal rechthebbenden

aantal personeelsleden

totale ontvangsten

aantal personeelsleden

Deze drie ratio's moeten zeker verstrekt worden. In sommige ziekenfondsen wordt het begrip productiviteit nog beter benaderd door de ratio : aantal dossiers per personeelslid, en de waarde die deze dossiers vertegenwoordigen per personeelslid.

Art. 8. FINANCIËLE STRUCTUUR :

1. Een verklarende kommentaar van het gebruikte rekeningenstelsel...,
2. De jaarrekeningen van de laatste 5 jaar...,

Opnieuw gaat het hier om de inlichtingen over de financiële structuur van de technische bedrijfseenheid, en eventueel over de juridische, economische of financiële entiteit.

Een beschrijving van het boekhoudplan eigen aan de sector Ziekenfondsen voor de verplichte verzekering en de vrije verzekering.

Deze omvatten de balans, de resultatenrekening, de toelichting, het jaarverslag van de raad van beheer en het controleverslag. Deze elementen zitten vervat in het document dat door de landsbond wordt opgesteld over de jaarrekeningen van de verbonden en van de ziekenfondsen. Tenslotte zal een ontleding van deze jaarrekeningen gebeuren aan de hand van de volgende twee ratio's :

$$\begin{aligned} & \text{— ratio van solvabiliteit : } \frac{\text{eigen vermogen}}{\text{vreemd vermogen}} \\ & \text{— ratio van liquiditeit : } \frac{\text{beschikbare + omzetbare waarden}}{\text{schulden op korte termijn.}} \end{aligned}$$

Art. 9. BUDGETTERINGSMETHODE EN KOSTPRIJSBEREKENING :

1. De budgetteringsmethode...,

Een beschrijving van de methode die het ziekenfonds gebruikt om zijn doelstellingen op verschillende gebieden vast te leggen. Daarenboven dient eveneens toegelicht te worden op welke wijze deze methode gebruikt wordt als algemeen beheersinstrument in de onderneming.

Zo er geen eigenlijke budgetteringsmethode wordt toegepast zullen eventueel de regels of criteria worden toegelicht die de directie van het ziekenfonds voor het beheer hanteert.

Deze methode van berekening moet beschreven worden.

Deze gegevens dienen te slaan op de belangrijkste kostprijsfactoren, het bedrag ervan en hun uitsplitsing naar dienst. In dit derde deel worden cijfergegevens gevraagd, terwijl in punt 1° en 2° het eerder om een theoretische beschrijving gaat.

2. De berekeningsmethode van de kostprijs,

3. De structuur van de kosten en de spreiding ervan...,

In voorkomend geval zullen deze uitgesplitste personeelskosten per onderdeel verstrekt worden, d.w.z. hetzij per dienst, hetzij per prestatie. Zoals hogervermeld in artikel 1 dient in elk geval als onderdeel beschouwd te worden de sector « verplichte verzekering » en de sector « vrije en aanvullende verzekering ».

De uitsplitsing moet geschieden overeenkomstig het bepaalde in het artikel 10 van het besluit.

Art. 10. PERSONEELSKOSTEN :

— kosten personeelsdienst en sociale dienst,

— bezoldigingen van het personeel...,

Art. 11. PROGRAMMA EN ALGEMENE TOEKOMSTVERWACHTINGEN :

— strekt zich uit over alle aspecten van de activiteit van de onderneming ...,

Te verstrekken op niveau technische bedrijfseenheid en op niveau juridische, economische of financiële entiteit.

Deze inlichtingen sluiten eigenlijk aan met de elementen van de budgettering in de onderneming.

Rekening houdend met de specifieke activiteiten van de sector zouden de volgende inlichtingen kunnen medegedeeld worden :

Art. 12. WETENSCHAPPELIJK SPEURWERK :

... ter zake gevoerde beleid

... aangewende middelen ...,

Art. 14. ORGANIGRAM :

Het organigram ...,

Het plan van de onderneming,

De tabel van de organisatie van de groep ...,

- de organisatieproblemen,
- de sociale aspecten zoals de tewerkstelling, aantal gerechtigden en aantal rechthebbenden,
- de ontwikkeling van het aantal leden,
- de oprichting van nieuwe diensten,
- het speurwerk,
- de voorgenomen investeringen,
- de financieringswijze,
- de gegevens en documenten die worden medegedeeld aan de beheersorganen en aan de officiële instellingen.

Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen het werk van de eigen studiedienst en het speurwerk, dat aan andere instellingen wordt opgedragen.

Hierbij wordt er dan kommentaar gegeven over :

- de aangewende middelen,
- de personen en instellingen die met dit speurwerk worden belast,
- de aard, de oriëntering en het resultaat van het speurwerk.

Het nominatieve organigram geeft de verschillende bevoegdheden en verantwoordelijkheden weer.

Dit plan dient de geografische spreiding van de verschillende activiteitspunten te omvatten. Deze documenten moeten eveneens medegedeeld worden aan het comité voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing der werkplaatsen:

De bedoeling van deze tabel is dat de werknemers in staat zouden gesteld worden hun onderneming te situeren in de juridische, economische of financiële entiteit waarvan zij deel uitmaakt.

Rekening houdend met dit doel dient verstrekt te worden :

- een lijst van de ondernemingen en instellingen waarmee de ziekenfondsstructuur verbonden is, maar die een andere juridische vorm hebben,
- de banden — al dan niet controlebanden — die er bestaan tussen de entiteiten.

Art. 17. JAARLIJKE INFORMATIE :

1. Bijwerking basisinformatie,
2. Een exemplaar van de balans, resultatenrekening ...

De jaarrekening moet medegedeeld worden, d.w.z. de balans, de resultatenrekening, de toelichting, het jaarverslag van de beheerraad, het controleverslag waarin ontlasting wordt verleend aan de beheerders (d.i. het document dat door de landsbond wordt opgesteld over de jaarrekeningen van de verbonden).

Ten einde de informatie zo volledig mogelijk te maken zouden de volgende documenten nog moeten medegedeeld worden :

- de documenten die door de ziekenfondsen moeten worden medegedeeld aan de officiële organen waarvan zij afhangen;
- de documenten die worden medegedeeld aan de beheersorganen van het ziekenfonds.

Art. 24. PERIODIEKE TOELICHTING :

... inlichtingen over ...

Deze informatie dient desgevallend per onderdeel te worden verstrekt.

Volgende gegevens moeten voor de sector ziekenfondsen worden verstrekt in een schriftelijke samenvatting :

- het bedrag der bijdragen;
- het bedrag van de overheidssubsidies;
- de stortingen van de ereleden;
- de giften, legaten en diverse inkomsten;
- de intresten en winsten op gerealiseerde waarden;
- andere intresten;
- de verschillende uitgaven voor verplichte verzekering, vrije verzekering, voorhuwelijkssparen, uitkeringen gezondheidszorg, enz.;
- aantal leden, uitgesplitst naar beroepscategorie, rekening houdend met de bijzondere kenmerken van de verschillende soorten verzekering;
- de aanwendingsgraad van de belangrijke uitrusting;
- de productiviteit;
- de personeelskosten;
- de uitvoering van het budget en van het programma en de toekomstverwachtingen.

B.3

ZIEKENHUIZEN : MINISTERIELE OMZENDBRIEF VAN 19 MAART 1984.

19 MAART 1984. — Ministeriële omzendbrief over de toepassing van het koninklijk besluit van 27 november 1973 houdende reglementering van de economische en financiële inlichtingen, te verstrekken aan de ondernemingsraden, in de sector ziekenhuizen

*Artikelen koninklijk besluit 27 november 1973
die een aanpassing vergen*

Toepassing op de sector ziekenhuizen

Artikel 1.

De informatie dient op vier niveau's te worden verstrekt :

1. de technische bedrijfseenheid;
2. de juridische entiteit waarvan de technische bedrijfseenheid deel uitmaakt;
3. zo het voorkomt de economische of financiële entiteit waarvan de onderneming deel uitmaakt;
4. voor de bij het besluit uitdrukkelijk aangeduide aangelegenheden dient er een uitsplitsing van de informatie per onderdeel te gebeuren.

Dit is het niveau waarop de ondernemingsraad is opgericht, en omvat de ziekenhuiseenheid stricto sensu.

Inlichtingen van dezelfde aard dienen te worden verstrekt over de juridische entiteit indien de technische bedrijfseenheid met de juridische entiteit niet samenvalt.

Om deze entiteit te kunnen bepalen dient rekening te worden gehouden met een aantal aanwijzingen; men kan van een economische of financiële entiteit spreken wanneer één of meer externe structuren een beslissende economische of financiële invloed uitoefenen op de oriëntering van het beleid van het ziekenhuis, ongeacht de wijze waarop dit gebeurt (directie, participaties, contracten, ...), en vice versa.

Het ontbreken van juridische structuren kan geen argument zijn om inlichtingen over de economische en financiële entiteit niet mede te delen.

De op dit niveau te verstrekken inlichtingen komen voor in de artikelen 5, 8, 11, 14 en 17, van het koninklijk besluit van 27 november 1973.

Krachtens artikel 1 van het koninklijk besluit van 27 november 1973 is de ondernemingsraad bevoegd voor het bepalen van onderdelen.

Nochtans, en dit louter als voorbeeld, zou een praktische oplossing er in kunnen bestaan de volgende groepen van activiteiten als onderdelen te beschouwen : de raadplegingen, de verplegings-eenheden en de medisch-technische eenheden; waar dit het geval is, kunnen de door het ziekenhuis georganiseerde raadplegingen in externe centra eveneens als een onderdeel worden beschouwd.

Deze indeling zal echter moeten verfijnd worden voor sommige bijzondere bepalingen (cfr. infra).

BASISINFORMATIE

Art. 5. — Statuut.

1. De juridische vorm;
2. De statuten en wijzigingen;

3. De leiding;

4. De financieringsmiddelen op halflange en lange termijn, ...

Op niveau technische bedrijfseenheid, en eventueel juridische, economische of financiële entiteit te verstrekken.

Naast het verstrekken van de statuten in de enge zin, zou het ondernemingshoofd, ten einde een goed begrip ervan te verzekeren, een aantal documenten ter inzage van de leden van de ondernemingsraad kunnen houden, zoals de wet op de V.Z.W.'s, de wet van 23 december 1963 betreffende de ziekenhuizen met de daaruit volgende geschreven documenten, evenals de door het Ministerie van Volksgezondheid uitgevaardigde reglementen.

Dit vloeit voort uit de bepalingen van artikel 30 van het koninklijk besluit van 27 november 1973, dat stelt dat de inlichtingen « worden toegelicht en het voorwerp uitmaken van een gedachtenwisseling », en van artikel 3, dat bepaalt dat de werknemers in staat moeten zijn zich met kennis van zaken een oordeel te vormen.

Omvat de leden van de raad van beheer van de inrichtende macht, de leden van de raad van beheer of van het beheerscomité van de ziekenhuiseenheid, de verantwoordelijken voor het dagelijks beheer; ter informatie : ook de commissaris(sen).

Wat het niveau betreft tot waar deze inlichtingen moeten afdalen, is het wenselijk uit te gaan van de personen, aangeduid als directiepersoneel n.a.v. de sociale verkiezingen, met daarbij vermeld de geneesheer die optreedt als technisch adviseur van de directie en wiens naam werd medegedeeld aan het Ministerie van Volksgezondheid bij de aanvraag van de erkenning.

Deze omvatten :

— eigen middelen :

- = maatschappelijk kapitaal, met inbegrip van de gereserveerde winst, uitgaande van het aanvangskapitaal, de naam van de geldschieter(s) en verdere evolutie;
- = de verschillende hulp, met inbegrip van giften en legaten voor zover de bezittingen door elkaar lopen;
- = subsidies;
- = eventuele participaties;
- = lijst van de voornaamste aandeelhouders (in geval van een handelsvennootschap) of van de voornaamste leden van de V.Z.W. (met vermelding van de personen die verenigingsleden van de V.Z.W. vertegenwoordigen);

5. ... het bestaan en de aard van de overeenkomsten en akkoorden die fundamentele en duurzame gevolgen hebben voor de toestand van de onderneming.

— het bedrag van de leningen :

- = op lange termijn (3 jaar en meer) :
duur, intrestvoeten (bv. leningen voor bouwwerken, ...);
- = op halflange termijn (1 tot 3 jaar) :
duur, intrestvoeten (bv. leningen voor medische en niet-medische uitrusting, grote onderhoudswerken, ...).

Deze inlichtingen kunnen worden aangevuld met de vermelding van de ontlenende instellingen en de aan de leningen verbonden voorwaarden.

Gezien het belang van de kredieten in de financiering van de ziekenhuizen, is het aangewezen daaromtrent eveneens zekere inlichtingen te verstrekken.

Voor zover ze fundamentele en duurzame gevolgen hebben op de toestand van de ziekenhuizen dienen de voornaamste punten te worden medegedeeld over o.a. :

- huurcontracten op lange termijn;
- verschillende soorten van financiële hulp krachtens overeenkomsten van lange duur;
- leasing-contracten;
- contracten afgesloten met zusterondernemingen of andere externe instellingen;
- overeenkomsten met het medisch korps van het ziekenhuis :
 - samenstelling van het medische korps;
 - mogelijkheden voor het medische korps om overeenkomsten te sluiten met personeelsleden-stagiairs of assistenten;
 - aard van de banden van het medische korps met het ziekenhuis (individueel, collectief, ...);
 - mechanismen en gevolgen van de betrekkingen tussen geneesheren en ziekenhuis;
- tenslotte dient de nomenclatuur van de verstrekkingen van het R.I.Z.I.V. en de overeenkomsten met het R.I.Z.I.V. afgesloten en die betrekking hebben op de verpleegdag, ... ter beschikking van de ondernemingsraad gehouden.

Art. 6. — *De concurrentiepositie.*

Te verstrekken eventueel ook over de juridische entiteit.

1. De voornaamste nationale ... concurrenten...;

2. De concurrentiemogelijkheden en -moeilijkheden;

3. De afzetgebieden;

4. De aan- en verkoopcontracten en -akkoorden die fundamentele en duurzame gevolgen hebben...;

7. De boekhoudkundige gegevens in verband met de omzet, en zijn evolutie over vijf jaar... in voorkomend geval, een uitsplitsing per onderdeel...;

8. Een overzicht van de kostprijzen en verkoopprijzen per eenheid, ...

9. De marktpositie van de onderneming en de evolutie ervan in het binnenland, ...

Dit omvat een lijst van de inrichtingen die in het ziekenhuisgebied een gelijkaardige activiteit uitoefenen.

De « sterke » en « zwakke » punten van het ziekenhuis t.o.v. de in sub 1 vermelde inrichtingen, zoals technologische middelen, organisatiemethoden, het « handelsbeleid », de demografische toestand, de regionale of subregionale taak van het ziekenhuis, het al of niet bestaan van een eventueel aantal universiteitsbedden, gespecialiseerde diensten of materieel, kwalificaties van het personeel en geneesherenkorps, het publiek of privé-statuuut, ...

Zekere inlichtingen over het soort van clientele dat in de instellingen verzorgd werd.

Dit omvat de voornaamste bepalingen van contracten die lopen over langer dan één jaar voor aankopen van goederen en diensten (keuken, wasserij, reiniging, ...), overeenkomsten van het ziekenhuis met sommige farmaceutische bedrijven, structuur en aankoopbeleid van de apotheek, ...

Hieronder wordt verstaan : een tabel, over de laatste vijf jaar, met het totale bedrag van de facturering en de andere diverse ontvangsten.

Onder het begrip « kostprijs » wordt verstaan, voor de verplegingseenheden, de prijs van een verpleegdag, zoals die berekend wordt volgens de reglementering van Volksgezondheid, en uitgesplitst per verplegingsdienst, zoals die gekend is volgens het eenvormig boekhoudkundig plan der ziekenhuizen.

Onder het begrip « verkoopprijs » wordt verstaan de basisprijs voor een gemeenschappelijke kamer, opgelegd door het Ministerie van Volksgezondheid met erbij vermeld de mogelijke aangerekende toeslagen (bv. voor individuele kamer), en de toeslagen voor diverse dienstverleningen.

Deze inlichtingen dienen te worden verstrekt uitgaande van de nationale statistieken inzake het aantal bedden en het aantal verpleegdagen.

Art. 7. — De produktie en de produktiviteit.

De in dit artikel bedoelde inlichtingen dienen over een periode van 5 jaar verstrekt te worden, eventueel per onderdeel.

1. de evolutie van de produktie, uitgedrukt in ... getal ... in waarde en in toegevoegde waarde;

Met de evolutie van de produktie in getal wordt bedoeld het aantal per dienst gefactureerde ligdagen, evenals de waarde ervan, en de toegevoegde waarde; onder dit laatste wordt verstaan de som van de aan de produktiefactoren toegekende vergoedingen, nl. lonen, wedden, ... aan de factor arbeid, en intresten, winsten, ... van de factor kapitaal.

Daarbij komen globale gegevens nopens het aantal en/of de kosten van de medisch-technische prestaties, geleverd door het ziekenhuis en zijn verschillende onderdelen, ook voor derden buiten het ziekenhuis; ten slotte dient eveneens melding te worden gemaakt van prestaties die stelselmatig aan derden worden opgedragen, ten behoeve van het ziekenhuis.

2. de aanwending van de economische produktiecapaciteit,

Voor de sector « verpleging » handelt dit over de bezetting van de bedden t.o.v. beschikbare bedden, en over de gemiddelde verblijfsduur.

Voor de medisch-technische, informatica en administratieve diensten worden volgende inlichtingen verstrekt :

- de lijst van het bestaande zware materieel, met cijfergegevens over de aanwending als dat redelijkerwijs mogelijk is;
- de verhoudingen tussen de jaarlijkse investeringen in materieel enerzijds, en de omzet of resultaten anderzijds;

3. de evolutie van de produktiviteit ...

Deze inlichtingen worden verstrekt aan de hand van ratio's :

- voor de dienst « verpleging » : de verhouding tussen het aantal arbeidsuren en het aantal verpleegdagen;
- voor alle diensten, ook de verpleging : de verhouding tussen het aantal personeelsleden (gewogen voor de deeltijdse) en het totale omzetcijfer.

Art. 8. — De financiële structuur.

Deze inlichtingen gaan over de technische bedrijfseenheid, en in voorkomend geval over de juridische, economische of financiële entiteit.

1. een verklarende commentaar van het gebruikte rekeningstelsel;

Dit behelst het eenvormig boekhoudkundig plan van de ziekenhuizen, met commentaar.

2. een ontleding van de financiële structuur ...

De bedoelde inlichtingen omvatten :

- een vergelijking van de volledige jaarrekeningen (balans, resultatenrekening, bijlagen, ...), met commentaar, over de vijf laatste jaren;
- bij deze commentaar worden volgende ratio's gebruikt (de nummers verwijzen naar de mecanografische nummers van het eenvormig boekhoudkundig plan);

= rentabiliteit :

a) bruto-economische rentabiliteit :

$$\frac{(90) + (70)}{(69)} \times 100$$

b) cash flow / eigen vermogen :

$$\frac{(90) + (70)}{(10) + (11) + (12)} \times 100$$

= solvabiliteit :

$$\frac{(10) + (11) + (12)}{(10) + (11) + (12) + (13) + (90)} \times 100$$

= liquiditeit :

$$\frac{(20) + (21) + (22) + (23) + (29) + (30) + (39) + (50) + (51) + (52) + (53) + (54) + (55) + (56) + (59)}{(31) + (13.00) + (12.01)}$$

Art. 9. — De Budgetteringsmethode en de kostprijsberekening.

1. 1. De budgetteringsmethode ...;

2. De berekeningsmethode van de kostprijs;

3. Voldoende gegevens nopens de structuur van de kosten en de spreiding ervan ...

Een beschrijving van de methode die gebruikt wordt, met aanduiding van de wijze waarop het budget aangewend wordt als beheersinstrument.

Deze methode van berekening moet beschreven worden, met de nodige toelichting omtrent de terzake geldende administratieve regels, en dit voor de verpleegdiensten; voor de overige diensten dienen de gegevens verstrekt te worden zonder individualisaties te veroorzaken.

Art. 10. — Personeelskosten.

- kosten verbonden aan de personeelsdienst en de sociale dienst;
- vergoeding van het personeel, uitgesplitst per werknemers, bedienden, directiepersoneel, ...

In voorkomend geval zullen de uitgesplitste personeelskosten worden verstrekt per onderdeel.

Bedoeld wordt de sociale dienst voor het personeel.

Hierbij dient het bezoldigd medisch personeel apart vermeld.

Op verzoek van de ondernemingsraad, of met zijn unaniem akkoord, kunnen de personeelskosten eveneens uitgesplitst worden overeenkomstig de reglementering van het Ministerie van Volksgezondheid : medisch personeel, loontrekkend personeel, administratief personeel, verplegend personeel, paramedisch personeel, ander personeel.

Art. 11. — Programma en algemene toekomstverwachtingen.

... strekt zich uit tot alle aspecten van de onderneming ...

Te verstrekken op niveau technische bedrijfseenheid en op niveau juridische, economische of financiële entiteit.

De bedoelde inlichtingen te verstrekken overeenkomstig deze bepalingen hebben betrekking op :

- aspecten in verband met de uitrusting en de organisatie : nieuwe diensten, rationalisatie, reorganisatie-, herstructureringsmaatregelen... ;
- sociale aspecten, evolutie inzake de bezetting van de arbeidsplaatsen;
- financiële en commerciële aspecten;
- aspecten in verband met het speurwerk;
- voorgenomen investeringen : voorgenomen uitbreiding, financiering van de voorgenomen investeringen naar aard en bedrag.

Art. 12. — Het wetenschappelijk speurwerk.

... het terzake gevoerde beleid ...
... aangewende middelen, de personen ...,
... de oriëntering ...

Voor zover de directie ervan op de hoogte is, moeten o.a. inlichtingen worden verstrekt over klinische of andere testen met bepaalde geneesmiddelen tot het verrichten waarvan het ziekenhuis of zijn geneesheren zich tegenover farmaceutische bedrijven hebben verbonden.

Art. 13. — De overheidstegemoetkomingen.

... slaan zowel op de aard en de omvang ... als op de eraan verbonden voorwaarden en de bestemming ...

Dit omvat alle mogelijke subsidies, zoals subsidies van het Ministerie van Volksgezondheid, bouwpremies, bijdragen van de R.V.A. in de betaling van B.T.K.'ers, stagiairs en tewerkgestelde werklozen, de ter beschikkingstelling van gemeentegronden, sommige verlagingen van gemeentebelastingen, ...

Art. 14. — Organigram.

Het organigram ... beschrijft en verklaart ...

Het nominatief organigram dient de werkelijkheid van de interne organisatie van het ziekenhuis te doen uitkomen, de functies van de erin opgenomen personen te omschrijven en een opsomming te bevatten van de leden die de medische raad vormen en van hun prerogatieven. Dit organigram dient nominatief uitgebouwd ten minste tot de hoofden van dienst.

Jaarlijkse informatie.

Art. 17.

De documenten bevatten ten minste

1° ...

2° ... een exemplaar van ...

Hierbij dienen ook alle documenten gevoegd die de directie in dit verband voorlegt aan de algemene vergadering.

Art. 19.

Het ondernemingshoofd ...

commentarieert vooral ...

5° de wijzigingen in de vaste activa.

Deze inlichtingen over de vaste activa dienen onderverdeeld te worden in grote categorieën zoals « gronden », « gebouwen », « grote onderhoudswerken », « investeringen in roerende goederen », alsmede de verordeningen in deze posten, ten einde een vergelijking mogelijk te maken met de krachtens artikel 11 verstrekte inlichtingen.

Art. 22.

... gegevens betreffende de winst- en verliesrekening per onderdeel ...

Hierbij dient rekening gehouden te worden met het bepaalde in artikel 1.

Periodieke voorlichting.

Art. 24.

... de inlichtingen, met name ...

Voor het verstrekken van deze inlichtingen dient rekening te worden gehouden met het bepaalde in voorgaande commentaren.

Occasionele voorlichting.

Art. 25 en art. 26.

... 1. telkens zich gebeurtenissen voordoen...

2. in alle gevallen waarin interne beslissingen ..

De bepalingen van deze artikelen slaan ook op de activiteiten van afgevaardigden van externe organen, zoals financiële adviseurs, beheersexperts, ... wat betreft hun opdrachten, de verslagen en saneringsplannen e.d. die zij opstellen, en de maatregelen die er uit voortvloeien.

De Minister van Economische Zaken,

M. EYSKENS.

B.4

ONDERWIJS : MINISTERIELE OMZENDBRIEF VAN 15 FEBRUARI 1985.

15 FEBRUARI 1985

Ministerieel omzendbrief over de toepassing van het koninklijk besluit van 27 november 1973 houdende reglementering van de economische en financiële inlichtingen te verstrekken aan de ondernemingsraden, in de sector van het onderwijs

Artikelen koninklijk besluit 27 november 1973 die een aanpassing vergen

Toepassing op de sector onderwijs

Artikel 1

Het ondernemingshoofd

De voorzitter van de inrichtende macht of de ter zake gemachtigde(n).

De niveau's waarop de informatie dient te worden verstrekt :

1. Technische bedrijfseenheid

De eenheid waar de ondernemingsraad gevestigd is (deze eenheid kan ook bestaan, naar gelang het geval, uit :

- een schoolinrichting die volledig samenvalt met de juridische entiteit waaruit zij voortspuit;
- verscheidene onderwijsinrichtingen, afhandelende van een zelfde juridische entiteit of inrichting (inrichtende macht);
- verscheidene inrichtingen die afhangen van verschillende inrichtende machten, doch in een zelfde entiteit geïntegreerd.)

Deze moet worden gelijkgesteld met de inrichtende macht(en) (V.Z.W.) of feitelijke vereniging(en).

Deze notie omvat de verschillende juridische of feitelijke entiteiten die een fundamentele en duurzame economische of financiële invloed uitoefenen op een inrichtende macht of op de technische bedrijfseenheid zelf.

2. De juridische entiteit

3. De economische en financiële entiteit

Het al of niet bestaan van onderdelen hangt af van een beslissing terzake door de ondernemingsraad. In het algemeen kunnen als onderdeel beschouwd worden alle afdelingen, afzonderlijke vestigingsplaatsen of niveau's welke in de betrokken technische bedrijfseenheid bestaan.

4. Onderdeel

Basisinformatie

Art. 5. STATUUT

2. De statuten en eventuele wijzigingen

Naast het verstrekken van de statuten in de enge zin, zou het ondernemingshoofd, ten einde een goed begrip ervan te verzekeren, een aantal documenten ter inzage van de leden van de ondernemingsraad kunnen houden, zoals de wet op de V.Z.W.'s, de wetgevingen en organieke reglementeringen uitgaande van het Ministerie van Onderwijs, die betrekking hebben op de materies waarvoor de ondernemingsraad bevoegd is.

Voor verenigingen en vennootschappen met rechtspersoonlijkheid omvat dat de Raad van Beheer; voor de feitelijke verenigingen : de leden die deel uitmaken van de inrichtende macht zoals ze worden vermeld in de bij het Ministerie van Onderwijs neergelegde lijst.

3. De leiding

4. De financieringsmiddelen op halflange en lange termijn

5. Overeenkomsten en akkoorden

Art. 6. CONCURRENTIEPOSITIE

1. De voornaamste concurrenten

2. Concurrentiemogelijkheden en -moeilijkheden

3. De afzetgebieden

6. Elementen die moeten toelaten een inzicht te krijgen in de commercialisatie...

7. De boekhoudkundige gegevens van de omzet en zijn evolutie over 5 jaar...

8. Een overzicht van de kost- en verkoopprijzen per eenheid,...

9. De marktpositie van de onderneming en de evolutie ervan

Dit omvat :

- het bedrag der eigen middelen van de technische bedrijfseenheid en, in voorkomend geval, van de juridische en andere entiteit (en) waarvan de inrichting afhangt;
- het bedrag van de leningen op halflange en lange termijnen; de looptijd ervan, de toegepaste intrestvoeten, de voorwaarden van afbetaling en de verstreckende instellingen of organismen.

Daarnaast dient eveneens een toelichting te worden verstrekt bij het systeem van toelaging voor werking, uitrusting, bouw en school-behoeften.

Dit geldt ook voor de overeenkomsten en akkoorden die gesloten worden in het kader van een scholengemeenschap en andere structurele bindingen.

De nominatieve lijst van de onderwijsinrichtingen, van gelijk niveau, die in de streek gevestigd zijn.

De sterke en zwakke punten van de inrichting t.o.v. de andere gelijkaardige inrichtingen in de streek, o.a. op gebied van infrastructuur, leergangen, recrutering,... en dit ook m.b.t. de internaten.

De recruiteringszone van de inrichting.

Daarmee wordt o.a. bedoeld het beleid en de methoden inzake recrutering alsmede het beleid inzake informatie van het publiek, en de publiciteit.

Dienen te worden verstrekt, in voorkomend geval, per onderdeel, alle inkomsten, te weten :

De ontvangen werkings-, uitrustings- en bouwtoelagen, de toelagen voor leerboeken en schoolbehoeften, de inkomsten en ontvangsten voortvloeiend uit initiatieven voor steun aan de scholen, giften, kostgelden van internaten, maaltijdtickets, bij- en naschoolse activiteiten, en alle andere inkomsten. Indien de instelling kennis heeft van het totaal van de weddetoelagen, zal dit eveneens worden medegedeeld.

Dit omvat een overzicht van de evolutie van de effectieve kostprijs per leerling, eventueel per onderdeel, met uitsluiting van de kosten die door de weddetoelagen gedekt worden. Voor de internaten dient dit te worden aangevuld met gegevens over de effectieve kostprijs per leerling en het kostgeld dat per leerling wordt aangerekend.

De toestand en de evolutie van de schoolbevolking ten opzichte van de andere inrichtingen uit de streek, zal verstrekt worden voor zover een statistiek ter zake beschikbaar is.

Art. 7. PRODUCTIE EN PRODUCTIVITEIT

1. De evolutie van de productie
2. De aanwending van de economische productiecapaciteit
3. De evolutie van de productiviteit

Art. 8. FINANCIËLE STRUCTUUR

1. Een verklarende commentaar van het gebruikte rekeningstelsel

De jaarrekeningen van de laatste 5 jaar...

Art. 9. BUDGETTERINGSMETHODE EN KOSTPRIJSBEREKENING

1. De budgetteringsmethode
2. De berekeningsmethode van de kostprijs
3. Voldoende gegevens nopens de structuur van de kosten en de spreiding ervan... per onderdeel...

De in dit artikel bedoelde inlichtingen dienen voor de laatste 5 jaar verstrekt te worden en moeten eventueel per onderdeel verschaft worden.

De evolutie van het aantal ingeschreven leerlingen per oriëntatie en/of afdeling.

De opvangcapaciteit van de instelling zoals zij kan worden geraamd op grond o.a. van de gegevens inzake de accommodatiemogelijkheden van de klaslokalen, machine-uitrusting, refter,... alsmede de mogelijkheden van indienstneming van nieuwe personeelsleden; hetzelfde geldt ook voor de internaten.

Dit omvat :

- het aantal georganiseerde lesuren t.o.v. het aantal gesubsidieerde lesuren;
- het aantal georganiseerde lesuren t.o.v. het aantal subsidieerbare lesuren;
- het aantal afgeleverde diploma's en certificaten.

Dit omvat de nodige uitleg teneinde de structuur van de rekeningen te begrijpen.

Dit omvat een vergelijking met commentaar van de slotrekeningen van de werkingstoelagen.

Bovendien moeten op niveau van de juridische entiteit inlichtingen verstrekt worden omtrent de inkomsten en uitgaven, staat van bezittingen en schulden, balans (voor zover de inrichtende macht wettelijk ertoe gehouden is deze op te stellen),... en de eventuele toelichtingen, ten einde een volledig beeld te hebben van de financiële structuur.

Dit omvat de nodige uitleg over de wijze waarop het budget wordt opgemaakt en over de wijze waarop het gehanteerd wordt als beheersinstrument.

Hier dient de methode beschreven waarop de inlichtingen, bedoeld in art. 6, 8°, berekend worden.

Dit hangt eveneens samen met de inlichtingen bedoeld in art. 6, 8°.

Art. 10. PERSONEELSKOSTEN

Naast de kosten verbonden aan de personeelsdienst en de sociale diensten dienen enkel de personeelskosten buiten de weddetoelagen medegedeeld worden overeenkomstig de in dit artikel voorziene bepalingen.

Art. 11. PROGRAMMA EN TOEKOMSTVERWACHTINGEN

— strekt zich uit over alle aspecten van de activiteit van de onderneming...

Naast het bedrag, de bestemming en de financiering van de voorgenomen investeringen, worden o.m. de volgende inlichtingen verstrekt :

- de programmatie van opties en secties;
- de intenties en vooruitzichten inzake de eventuele uitbreiding, opheffing of rationalisering van de instelling, of onderdelen ervan, evenals inzake eventuele fusies, en eveneens inzake de eventuele onderhandelingen met de overheid daaromtrent;
- de afwijking tussen bepaalde verwezenlijkingen en de oorspronkelijke intenties;
- de oprichting van scholengemeenschappen;
- de bepaling van prioriteiten inzake de uitrusting;
- de vooruitzichten met betrekking tot de tewerkstelling;
- de vooruitzichten inzake de personeelskosten ten laste van de technische bedrijfseenheid.

Art. 12. WETENSCHAPPELIJK SPEURWERK

... terzake gevoerde en in het vooruitzicht gestelde beleid...

Dit behelst onder meer het gevoerde en in het vooruitzicht gestelde beleid inzake recyclage der leerkrachten en het pedagogische, didactische en methodologische speurwerk.

Art. 24. PERIODIEKE VOORLICHTING

... Zij moet de ondernemingsraad in staat stellen de gang van zaken in de onderneming te volgen...

De overeenkomstig art. 24 te verstrekken inlichtingen dienen gegeven te worden rekening houdend met de hierboven verstrekte verkeringen.

Daarbij dient ook rekening te worden gehouden met de reglementaire bepalingen eigen aan het onderwijs i.v.m. de vaststelling van het aantal leerlingen, uurroosters, gebruik van de uurkredieten en de staat van het personeel.

De gegevens die het Ministerie van Onderwijs slechts per schooljaar opvraagt, worden ook slechts éénmaal per jaar verstrekt.

De Minister van Economische Zaken,
M. Eyskens.

B.5

UNIVERSITAIRE INSTELLINGEN : MINISTERIELE OMZENDBRIEF VAN 28
FEBRUARI 1985.

28 FEBRUARI 1985. Ministeriële omzendbrief over de toepassing van het koninklijk besluit van 27 november 1973 houdende reglementering van de economische en financiële inlichtingen te verstrekken aan de ondernemingsraden in de universitaire instellingen

**Artikelen koninklijk besluit 27 november 1973
die een aanpassing vergen**

Artikel 1.

Het ondernemingshoofd

De niveau's waarop de informatie dient te worden verstrekt :

1. De technische bedrijfseenheid

2. De juridische entiteit

3. De economische en financiële entiteit

4. Het onderdeel

BASISINFORMATIE

Art. 5. Statuut

1. De rechtsvorm

2. De statuten

4. De financieringsmiddelen...

5. Overeenkomsten en akkoorden..

Toepassing in de universitaire instellingen

De voorzitter van de raad van beheer of zijn afgevaardigde, die hem bindt.

Dit is enerzijds de academische inrichting, d.w.z. de entiteit(en) waarin zowel door het patrimonium als door de staat (werkingstoe-lagen) gefinancierde onderwijs- en onderzoeksactiviteiten geconcen-treerd zijn, en, anderzijds, de academische ziekenhuizen.

Dit is de universitaire instelling in zijn geheel.

Op te merken valt dat de academische ziekenhuizen eventueel een aparte juridische entiteit kunnen vormen.

De te verstrekken inlichtingen zijn omschreven in de ministeriële omzendbrief betreffende de toepassing van onderhavig koninklijk besluit in de sector ziekenhuizen.

Het geheel van de entiteiten die rechtstreeks afhangen van de uni-versitaire instelling als juridische entiteit, en het geheel van entitei-ten, ondernemingen of diensten, die een fundamentele en duurzame invloed uitoefenen op haar beslissingen en waarmee ze econo-mische betrekkingen heeft uit hoofde van een van haar taken.

Het al of niet beschouwen van onderdelen hangt af van een beslis-sing van de ondernemingsraad, rekening houdend met criteria zoals eigen budget of financiering, zelfstandigheid, eigen beheer,...

Naast de statuten dient rekening gehouden te worden met de speci-fieke wetgeving in verband met de universitaire instellingen, hun patrimonium, hun financiering,... om een goed begrip van de eigen-lijke statuten te verzekeren.

Dit omvat een overzicht van de eigen middelen, inkomsten van het patrimonium naar onderdeel, privé-steunverlening, leningen, even-als de financiële en economische betrekkingen met andere entitei-ten.

Bedoeld wordt het bestaan en de aard van de overeenkomsten en akkoorden die, hetzij afzonderlijk hetzij in hun totaliteit, een blij-vende en duurzame weerslag hebben op het bestaan van de univer-sitaire instelling.

Art. 6. Concurrentiepositie

1. De voornaamste... concurrenten

3. De afzetgebieden

6. Elementen die moeten toelaten een algemeen inzicht te krijgen in de wijze waarop de produkten gecommmercialiseerd worden

7. De boekhoudkundige gegevens in verband met de omzet, en zijn evolutie over vijf jaar

8. Een overzicht van de kostprijzen en verkoopprijzen per eenheid,...

9. De marktpositie...

Art. 7. Produktie en produktiviteit

1. De evolutie van de produktie, uitgedrukt in... getal,... evenals in waarde en toegevoegde waarde

2. De aanwending van de economische produktiecapaciteit...

3. De evolutie van de produktiviteit

Lijst van de instellingen van het universitaire en hoger niet-universitaire onderwijs welke gelijkwaardige diploma's afleveren en tot dezelfde taalrol behoren.

Een overzicht van het aantal ingeschreven Belgische en vreemde studenten, ten einde een verband te kunnen leggen tussen de demografische ontwikkeling en het aantal inschrijvingen.

Inlichtingen die het mogelijk maken een algemeen inzicht te krijgen in het beleid en de eraan bestede financiële middelen met betrekking tot recrutering, propaganda, informatie over de inrichting en betrekkingen met het publiek.

Boekhoudkundige gegevens over alle ontvangsten in tijdreeksen van vijf jaar, eventueel uitgesplitst per onderdeel.

Een gecommcommentarieerd overzicht van de reële en forfaitaire kostprijs per student, per studierichting en per cyclus, met zijn evolutie, of een overzicht van de door de staat toegekende kostprijs per student, met zijn evolutie.

Bedoeld worden statistische gegevens omtrent het aantal studenten in de verschillende universitaire instellingen, uitgesplitst naar studierichting.

De in dit artikel bedoelde inlichtingen dienen voor de laatste vijf jaar verstrekt te worden en moeten eventueel per onderdeel verschaft worden.

Deze gegevens omvatten :

1. een overzicht van het aantal studenten, per studierichting, en een overzicht van het aantal subsidieerbare en niet-subsidieerbare studenten per faculteit;
2. inlichtingen over het wetenschappelijk onderzoek (verslag van de raad voor wetenschappelijk onderzoek);
3. meetbare resultaten van de sociale dienstverlening aan de studenten en aan derden.

Hier dienen gegevens verstrekt over het aantal studenten ten opzichte van de opvangcapaciteit, de theoretische personeelsformatie en de werkelijke bezetting ervan,...

De evolutie van de verschillende categorieën personeel, toegelicht met ratio's, zoals :

- aantal studenten t.o.v. aantal werknemers;
- aantal studenten t.o.v. aantal lesgevers;
- aantal gepresteerde lesuren t.o.v. aantal lesgevers.

Art. 8. Jaarrekeningen

1. Een verklarende commentaar van het gebruikte rekeningenstelsel

Dit dient te gebeuren rekening houdend met de wet van 27 juli 1971 op de financiering van de universiteiten, het koninklijk besluit van 8 april 1976 inzake de patrimoniumrekening,...

Art. 10. Personeelskosten

Mits het akkoord van de ondernemingsraad kunnen de vergoedingen van het personeel als volgt uitgesplitst worden :

- professorencorps;
- wetenschappelijk corps;
- administratief personeel;
- technisch personeel;
- beheerspersoneel;
- gespecialiseerd personeel;
- paramedisch personeel;
- directiepersoneel.

Art. 12. Wetenschappelijk speurwerk

... op het terzake gevoerde en in het vooruitzicht gestelde beleid.
... over de aangewende middelen, de personen en instellingen gelast met het speurwerk...

Deze inlichtingen omvatten het geheel van het wetenschappelijk onderzoek, zowel in eigen opdracht als voor derden.

JAARLIJKSE INFORMATIE

Art. 17.

2. Een exemplaar van...

Indien aan de voorlopige rekeningen wijzigingen worden gebracht (door de toezichthoudende overheid, het Rekenhof...) zullen deze ten spoedigste aan de ondernemingsraad worden medegedeeld, met de nodige commentaar.

Art. 19 en art. 20.

De gegevens te verstrekken overeenkomstig art. 19 en art. 20 dienen te worden uitgesplitst zowel voor de gewone of werkingsbegroting, de patrimoniumbegroting als de begroting betreffende de investeringen.

De Minister van Economische Zaken,
M. Eyskens.

B.6

BANKSECTOR : MINISTERIELE OMZENDBRIEF VAN 5 MAART 1987.

MAART 1987. — Ministeriële omzendbrief over de toepassing van het koninklijk besluit van 27 november 1973 houdende reglementering van de economische en financiële inlichtingen te verstrekken aan de ondernemingsraden, in de banksector

Artikelen van het koninklijk besluit van 27 november 1973 die een uitleg vergen :

Artikel 1.

De onderneming- de juridische entiteit .

De economische of financiële entiteit waarvan de onderneming deel uitmaakt :

De onderdelen :

¹ De basisinformatie

Artikel 5.

2° Statuten en eventuele wijzigingen :

3° De leiding :

4° De financieringsmiddelen :

Toepassing in de banksector :

Elke ondernemingsraad zal de inlichtingen ontvangen over de entiteit waarvoor hij is opgericht en vervolgens, in voorkomend geval, ook de inlichtingen over de juridische entiteit waarvan hij deel uitmaakt of de juridische entiteiten waaruit hij bestaat.

Indien de onderneming deel uitmaakt van een economische of financiële entiteit, dienen over deze entiteit de inlichtingen te worden verstrekt zoals voorzien in de artikelen 5, 8, 11, 14 en 17 van het besluit.

Voor het definiëren van de economische of financiële entiteit in de banksector moet worden uitgegaan van de definitie van de groep die in artikel 7 van het besluit van 13 juni 1972 van de Bankcommissie houdende het reglement betreffende het eigen vermogen wordt geformuleerd;

Zo gezien omvat de economische en financiële entiteit :

1. de moedermaatschappij van de bank;
2. de filialen en subfilialen van de bank;
3. de andere ondernemingen die afhangen van of gecontroleerd worden door de moedermaatschappij.

Op beslissing van de ondernemingsraad kunnen o.m. afdelingen van de centrale administratie, de zetels, de filialen en andere onderafdelingen als onderdeel beschouwd worden.

Naast de statuten zelf zal het ondernemingshoofd tevens informatie inzake de betekenis van het statuut en van de belangrijkste wettelijke reglementaire bepalingen geven alsmede hun gevolgen voor de onderneming.

Hier moet worden meegedeeld de samenstelling van de raad van bestuur en van het hoogste lichaam belast met het dagelijks beheer. Dit betekent voor de naamloze vennootschappen, het directiecomité en de raad van bestuur; voor de cooperatieve vennootschappen, de raad van de beherende vennoten; voor de banken naar buitenlands recht, de directieleden van het overeenkomstig niveau.

Deze informatie omvat eveneens de voornaamste aandeelhouders voor zover ze bekend zijn, met inbegrip van de eventuele participatie van een holding en de participatie van de bank zelf in andere financiële instellingen.

5° Bestaan en aard van de overeenkomsten en akkoorden :

Het zijn de overeenkomsten en akkoorden, die fundamentele en duurzame gevolgen hebben voor de toestand van de ondernemingen en gesloten werden met andere ondernemingen of andere instellingen met vermelding van hun invloed op het beleid en de activiteit van de bank.

Het ware wenselijk ook bepaalde akkoorden en overeenkomsten met betrekking tot het monetair en financieel beleid, mee te delen, die met name worden gesloten in het kader van de Belgische Vereniging der Banken.

Iedere onderneming zal een praktische regeling treffen voor de mededeling van de wetten, besluiten, reglementen en andere officiële stukken aan de ondernemingsraad.

Artikel 6.

1° De voornaamste nationale en internationale concurrenten :

Deze inlichtingen slaan niet uitsluitend op de erkende banken, maar eventueel ook op spaarkassen, de openbare instellingen en de kredietmaatschappijen, die onder hoofdstuk 1 van de wet van 10 juni 1964 vallen, het Bestuur der Postchecks en andere instellingen, zoals vertegenwoordigingskantoren.

Het komt erop aan de wijzigingen in het licht te stellen die de activiteiten van de ene of andere van deze instellingen teweeg kunnen brengen, inzonderheid op het stuk van de werkgelegenheid in de optiek van artikel 3 van het koninklijk besluit.

2° De concurrentiemogelijkheden en -moeilijkheden :

Omvatten een reeks factoren die door hun gecombineerde uitwerking van groot belang zijn en moeten toelaten na te gaan of de onderneming zich in een gunstige of ongunstige concurrentiepositie bevindt. Deze factoren zijn o.m. de rentevoeten, de valuterings, de dienstverlening aan de klanten, het beleid inzake de commissies aan de cliënteel, het peil van de reserves, de internationale markt, de tarieven, het peil van de diverse kosten, het bankbeleid tegenover de concurrentie en het beleid van de financiële groepen voor zover het samenhangt met dat van de bank.

3° De afzetgebieden :

Dit omvat de belangrijkste gegevens van de financiële context van de bank, zoals de bedragen van de verrichtingen volgens de voornaamste soorten van deposito's, kredieten en diensten, voor zover mogelijk uitgesplitst naar land of landgroep. De ondernemingsraad zal bepalen welke gegevens moeten worden meegedeeld, b.v. zichtdeposito's, enz., geografische of valutaspreiding.

4° De aankoop- en verkoopcontracten en -akkoorden :

Deze inlichtingen omvatten :

- de akkoorden van samenwerking gesloten op bepaalde gebieden met andere financiële instellingen, de participatie van de onderneming in interbankinitiatieven (compensatie, UCV, Eurocheck, enz.);
- de verplichtingen voortvloeiend uit contracten tegenover de monetaire en controle-overheden en eventuele andere tegenprestaties;

5°

6° De elementen die moeten toelaten een algemeen inzicht te krijgen in de wijze waarop de produkten van de onderneming gecommmercialiseerd worden :

7° De boekhoudkundige gegevens in verband met de omzet, en zijn evolutie over 5 jaar, met aanduiding... :

8° Een overzicht van de kostprijzen en verkoopprijzen per eenheid :

9° De marktpositie van de onderneming en de evolutie ervan :

- de overeenkomsten met het Ministerie van Financiën, het Ministerie van Buitenlandse Handel, de monetaire en bankautoriteiten, de regionale besturen (o.m. in het raam van sommige sectoriële beleidsmaatregelen)...

N.B. : Enkel de contractuele bepalingen die een precies idee kunnen geven van de fundamentele en duurzame weerslag van de overeenkomsten en akkoorden op de bankinstellingen moeten worden meegedeeld.

Vergt geen bijzondere commentaar.

Deze informaties slaan bijvoorbeeld op :

- de belangrijke veranderingen op de « markt » van de bank;
- relevante ontwikkelingen of merkbare verbetering van de « produkten » van de bank;
- het reclamebudget en de soort reclame waarvoor gekozen is;
- het handelsnet;
- het bedrag of percentage van de provisies en de commissies die de bank afstaat aan tussenpersonen.

Onder omzet dient hier te worden verstaan de som van de ontvangen interesten en provisies, de inkomsten uit effecten en de diverse inkomsten die op de creditzijde van de winst- en verliesrekening voorkomen, over een periode van 5 jaar, met aanduiding, percentsgewijze, van het aandeel dat gerealiseerd werd in België, in de E.E.G. en in andere landen; de nodige uitleg zal verstrekt worden over de manier waarop deze geografische uitsplitsing is gebeurd, wanneer de banken een uitsplitsing maken volgens hun eigen methodes.

Deze inlichtingen omvatten de verschillende interestpercentages vergoed op de rekening van bankier, van klanten en voor herdisconto die in de loop van het jaar achtereenvolgens werden toegepast, alsmede de interestpercentages ontvangen op het krediet aan het cliënteel en aan de overheid; eventueel ook het jaargemiddelde.

Daarnaast zal ook meegedeeld worden welke tarieven werden toegepast voor de verschillende diensten die in de betrokken inrichting worden verleend, evenals de resultaten van de interne rendements- en rentabiliteitsstudies die invloed (kunnen) uitoefenen op het beleid van de bank.

Tenslotte omvatten deze inlichtingen ook de kostprijs van een activiteitssector of een dienst, voor zover deze werd berekend.

Deze inlichtingen bevatten relevante vergelijkingen die kunnen worden gemaakt aan de hand van het beschikbaar materiaal.

Artikel 7.

De inlichtingen die verstrekt worden overeenkomstig dit artikel zullen slaan op een periode van 5 jaar.

1° De evolutie van de produktie :

Deze inlichtingen omvatten :

- de produktie uitgedrukt in werkvolume (aantal rekeningen, overschrijvingen, boekjes, effecten,...) met vermelding van de corresponderende waarden;
- de financiële produktie : verdeling van de wederbeleggingen volgens de verschillende categoriën (krediet aan particulieren, aan bedrijven, aan de Staat, in Belgische franken of in deviezen, hypotheckair krediet, enz.) rekening gehouden met kredietopening enerzijds en kredietopneming anderzijds.
- inlichtingen over het totale bedrag van de verrichtingen, zoals de opgenomen kredieten.

2° De aanwending van de economische produktiecapaciteit :

Hier worden meegedeeld :

- een beschrijving van het computer- en randapparatuurpark;
- de aanwendingscoëfficiënten van de belangrijke elementen van de uitrusting.

3° De evolutie van de produktiviteit :

Met betrekking tot de produktiviteit kunnen coëfficiënten meegedeeld worden zoals bijvoorbeeld :

- toegevoegde waarde (omzetcijfer, zoals bepaald m.b.t. artikels 6 en 7, min vergoede interesten en provisies)
aantal uren of personeelsbestand
- aantal verrichtingen op de lopende rekening
aantal uren of personeelsbestand
- aantal verrichtingen op journaal
aantal uren of personeelsbestand
- bedrag van of aantal verrichtingen (belanstotaal, kredieten, deposito's, verleende diensten, ontvangsten, of aantal boekingen)
aantal uren of personeelsbestand vastgesteld tijdens of aan het einde van één of meer referentieperiodes
- gebruikt materiaal
aantal uren of personeelsbestand vastgesteld tijdens of aan het einde van één of meer referentieperiodes

— verricht werk

gebruikt materiaal vastgesteld tijdens of aan het einde van één of meer referteperiodes.

N.B. : In de drie hiervoor vermelde coëfficiënten moeten de teller en de noemer op dezelfde periodes betrekking hebben.

Artikel 8.

1° Een verklarend commentaar van het gebruikte rekeningstelsel :

De inlichtingen hieromtrent bevatten :

1. het rekeningstelsel « Model A » opgelegd door de Bankcommissie;

2. het eigen rekeningstelsel of een min of meer vergaande uitbreiding van de in « Model A » opgenomen rubrieken, die dank zij de computertechnieken, naar believen kunnen worden gegroepeerd ter wille van de eisen van het beheer en dit met de nodige toelichting over de aard en de oorzaken van de eventuele verschillen tussen de twee schema's.

2° Een ontleding van de financiële structuur door middel van een vergelijking met commentaar van de jaarrekeningen van de vijf laatste jaren :

De vergelijking van de jaarrekeningen zal gepaard gaan met commentaar, voornamelijk inzake de rentabiliteitsratio's en de coëfficiënt der eigen middelen, de mogelijkheid aangepast met andere relevante coëfficiënten, die van jaar tot jaar vergelijkbaar zijn.

Artikel 9.

1° De budgetteringsmethode en de toelichting :

De inlichtingen betreffende de aangevende budgetteringsmethode en de kostprijsberekening omvatten minstens de methode die wordt toegepast voor de budgettering, naar doelstellingen en de controle erop en de toelichting van de wijze waarop het budget wordt aangewend als algemeen beheersinstrument van de onderneming.

Indien geen systematische budgetteringsmethode wordt toegepast zullen gegevens worden verstrekt over de wijze waarop bepaalde doelstellingen worden vastgelegd, de middelen die ervoor worden aangewend en de resultaten die zij opleveren.

2° De berekeningsmethode van de kostprijs :

Dit omvat een uiteenzetting over de basis en de wijze waarop door de bankinstelling de verschillende kosten worden toegeschreven aan de verschillende soorten van activiteiten, nl. inzameling van werkmiddelen, kredietverlening, dienstverlening, met vermelding van de rechtstreekse kosten van de verrichtingen, de onrechtstreekse kosten, de interesten en de interestmarge.

Wanneer er geen welbepaalde methode wordt toegepast om de kostprijs te berekenen, moeten er gedeeltelijke gegevens worden meegedeeld, zodanig gekozen dat de wijze waarop de bankinstelling de totale kosten uitsplitst van elk van haar verschillende activiteiten of groepen van activiteiten, voldoende wordt toegelicht.

3° Voldoende gegevens nopens de structuur van de kosten :

Deze inlichtingen zullen uitgesplitst worden conform met de gegevens verstrekt overeenkomstig de verdeling die bij artikel 6, 8°, werd gedaan.

Artikel 10.

... De vergoeding van het personeel, uitgesplitst per arbeiders, bedienden, directiepersoneel :

Deze inlichtingen zullen verstrekt worden per categorie, zoals bepaald door de praktijk in de betrokken instelling, die voortvloeit uit de arbeidsovereenkomsten en de bestaande classificaties.

Artikel 11.

... strekt zich uit tot alle aspecten van de activiteit van de onderneming :

Deze inlichtingen zullen alle aspecten van de activiteiten van de bank omvatten, zo bijvoorbeeld de bouwprogramma's, de sociale programma's, de uitbouw van nieuwe diensten, de opening van nieuwe kantoren, de uitbreiding van sommige diensten, deerschikking van het net, de oprichting van filialen, het beroep doen op toelevering, de technische innovaties, de beheers- en organisatie-methoden en de wijzigingen ervan, de rentabiliteitsdoelstellingen.

Artikel 12.

De inlichtingen betreffende het wetenschappelijk spuurwerk :

Deze inlichtingen zullen bijvoorbeeld handelen over studies en onderzoeken zoals marktstudies, automatisering van de diensten, psychologisch en sociologisch onderzoek i.v.m. personeelsbeleid, onderzoek inzake technische samenwerking met andere financiële instellingen, of inzake de organisatie van de onderneming; deze studies kunnen zowel door de bank zelf worden uitgevoerd als door derden.

Artikel 13.

Inlichtingen in verband met de overheidstegemoetkomingen :

Dit artikel slaat op alle vormen van overheidstegemoetkomingen zoals die kunnen voorkomen.

De jaarlijkse voorlichting

Artikel 17.

1° Een geschreven verslag waarin de basisinformatie, voorgeschreven in artikel 4 tot 14, wordt bijgewerkt :

De jaarlijkse bijwerking van de geschreven basisinformatie dient te gebeuren rekening houdend met de hiervoor verstrekte toelichtingen. Ze moet zo worden opgesteld dat ze gemakkelijk kan worden vergeleken met de basisinformatie en met de resultaten van de voorgaande jaren. Er weze aan herinnerd dat ook een exemplaar van de jaarrekeningen, het door de raad van bestuur opgesteld jaaroverzicht voor de algemene vergadering en het rapport van de revisor moet worden meegedeeld.

Artikel 19.

De ratio's moeten zo worden berekend dat de vergelijkingen van het ene jaar tot het andere mogelijk zijn.

De periodieke voorlichting

Artikel 24.

... zij moet de ondernemingsraad in staat stellen de gang van zaken in de onderneming te volgen...

De occasionele voorlichting

Artikel 25.

...2) in alle gevallen waarin interne beslissingen...

Deze periodieke voorlichting heeft tot doel de jaarlijkse voorlichting bij te werken en heeft betrekking op dezelfde gegevens.

Het gaat hier eveneens om de beslissingen die binnen de bank worden genomen ten gevolge van aanbevelingen, aannemingen of beslissingen van de concrete overheden, die een merkbare weerslag hebben op de betrokken instelling.

De Minister van Economische Zaken,

Ph. Maystadt.